

REFERAT Økonomi- og Klimaudvalget d. 18-03-2025

Mødedato Tirsdag d. 18. marts 2025 kl. 15:30

Mødested Mødelokale 5, Snorrebakken 66, Rønne

Mødedeltagere Helle Munk Ravnborg, Jacob Trøst, Jonna Nielsen, Linda Kofoed
Persson, Morten Riis, Søren Schow, René Danielsson

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Dialogmøde mellem Økonomi- og Klimaudvalget og Center for Økonomi og Personale.....	4
Bevillingsmæssige omplaceringer, regnskabsår 2024.....	6
Optagelse af lån på baggrund af låneramme 2024.....	9
Opgaver i forbindelse med Energiø Bornholm.....	12
Indsats for at nedbringe og forebygge sygefravær i BRK.....	17
Scenarier for Lindehuset.....	19
Høringssag, ændring af tildelingsmodel på folkeskoleområdet.....	25
Modeller for juniormesterlæreordningen.....	29
Udmøntning af Komponents analyse fase 1.....	33
Udmøntning af budget 2025 vedrørende en fremtidig placering af aktiviteter i Ungdomsskolen og 1	39
Anlægsbevillinger til etablering af pladser til Miljøer.....	42
Orientering fra formanden.....	45
Eventuelt.....	46
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til ombygning af Lille Madsegade 114 i Rønne til Ungehus	47
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til indretning af Solstien i Gudhjem til hjemmeplejeteams c	48

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Fraværende

Ingen.

Bemærkninger til dagsordenen

Morten Riis forlod mødet kl. 18.30 under behandlingen af pkt. 9.

Deltagere fra administrationen

Kommunaldirektør Sine Sunesen

Velfærdsdirektør Trins Dorow

Teknisk direktør Lisbeth Røgind

Økonomichef Stine Hansen, pk. 3 og 4

Udvalgssekretær Inge Kjæmpe Mogensen.

Punkt 2: Dialogmøde mellem Økonomi- og Klimaudvalget og Center for Økonomi og Personale

24/24721

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter.

Resumé

På mødet i Økonomi- og Klimaudvalget den 17. januar 2024 blev der besluttet en model for dialogmøder mellem fagudvalg og centre.

Fagudvalget har besluttet et tema for dialogmødet. Derudover kan CenterMED vælge temaer.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- Center for Økonomi og Personale og udvalget, på baggrund af oplæg fra centret, har en dialog med baggrund i det valgte tema.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 18-03-2025

Godkendt.

Sagsfremstilling

Økonomi- og Klimaudvalget har valgt temaerne:

- organisationsændring og ny centerstruktur samt
- i hvor høj grad BRK opfattes som en attraktiv arbejdsplads

Formålet med dialogmødet

Formålet er at give udvalget en orientering om, hvordan det går med at implementere årets budget og skabe en dialog i et MED-perspektiv. Der kan også ske en orientering om nye reformer, lovgivning, opsamling på politikker mv., der har betydning for arbejds-, personale-, samarbejds- og arbejdsmiljøforhold.

Herudover fastsætter CenterMED temaer, som fremsendes til udvalget inden dialogmødet.

Temaerne skal være MED-relevante, dvs. omhandle personale- og arbejdsforhold. Faglige emner behandles i de faglige temamøder.

BRK's værdigrundlag

For at skabe et forum for konstruktiv dialog, hvor både medarbejdere og politikere har plads til at give deres mening til kende, afvikles dialogen med udgangspunkt i BRK's værdigrundlag.

En afgørende forudsætning for et positivt dialogmøde er **tillid** og en gensidig **respekt** for menneskers forskellighed. Dialogmødet vil tage udgangspunkt i netop disse værdier for at skabe et rum for en **åben** og konstruktiv dialog for alle deltagere. Medarbejderne arbejder ud fra værdierne **engagement** og **ansvarlighed** og deler gerne perspektiver med det politiske niveau om, hvordan de politiske beslutninger bliver implementeret.

Økonomiske konsekvenser

-

Punkt 3: Bevillingsmæssige omplaceringer, regnskabsår 2024

23/25937

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

Der bliver hvert år flyttet budgetbeløb uden balancemæssige konsekvenser mellem driftsbevillinger på baggrund af administrative aftaler. Økonomi- og Klimaudvalget har fået bemyndiget kompetencen fra kommunalbestyrelsen til at godkende omplaceringer mellem driftsbevillinger.

Med denne sag forelægges omplaceringer mellem driftsbevillinger samlet til Økonomi- og Klimaudvalgets godkendelse. Denne sag vedrører regnskabsåret 2024.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- de bevillingsmæssige omplaceringer godkendes.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 18-03-2025

Godkendt.

Sagsfremstilling

I løbet af regnskabsåret 2024 er der flyttet en række budgetbeløb mellem driftsbevillingerne, såkaldte bevillingsmæssige omplaceringer.

Omplaceringer af budgetbeløb mellem bevillingerne skal formelt godkendes af kommunalbestyrelsen. Økonomi- og Klimaudvalget er bemyndiget til at godkende disse bevillingsmæssige omplaceringer, da de går i nul inden for driften.

Denne sag samler op på de omplaceringer, der ikke tidligere er godkendt af kommunalbestyrelsen eller Økonomi- og Klimaudvalget i løbet af 2024.

Omplaceringerne er bl.a. udtryk for:

- Udmøntning af puljer og rammebesparelser generelt
- Ændringer som følge af flytning af opgaver og ændring af organisation
- Flytninger af budgetbeløb i øvrigt

Omplaceringerne er afstemt med den respektive bevillingsansvarlige/centerchefer.

Økonomiske konsekvenser

Da der er tale om bevillingsmæssige omplaceringer, hvor budgetbeløbet flyttes fra én bevilling til en anden, er den samlede budgetvirkning neutral. Budgetvirkningen for de enkelte bevillinger fremgår nedenfor.

Tabel 1: Bevillingsmæssige omplaceringer fordelt på bevillinger (2024)

Bevilling	Kroner
11 Dagpasning	-411.403
12 Børn og familie	113.949
13 Undervisning	1.167.778
31 Ældre	705.527
32 Psykiatri og handicap	-630.640
33 Sundhed	351.452
34 Sociale ydelser	-453.909
41 Uddannelse og beskæftigelse	-2.302.885
21 Kultur og fritid	-9.568
22 Biblioteker	122.513
59 Idrætsområder	-356.609
51 Beredskab	114.682
52 Teknik, natur og miljø	1.463.586
49 Byg, plan og klima	-425.552
53 Veje, parker og anlæg	-1.332.911
54 Vej og Park	384.674
55 Ejendomme og service	1.047.881
56 Devika	22.845
57 Kollektiv trafik	-6.708
61 Økonomi og personale	-516.142
65 Administration	931.690
66 It og digitalisering	32.440
63 Folkemødet	-6.440
64 Politikere	-6.250
Total	0

De bevillingsmæssige omplaceringer i 2024 er specificeret i bilag 1.

De væsentligste omplaceringer vedrører:

- Opgaver der flytter center eller bevilling og hvor ressourcerne flytter med. Organisationsændringen pr. 1. juni 2024 har medført en del omplaceringer.
- Udlodninger fra flexpuljen under Uddannelse og beskæftigelse til centre der har ansat flexjobbere og har fået bevilget tilskud fra puljerne.

- Flytning af budgetbeløb vedrørende it-systemer, hvor udgifterne afholdes samlet under It og digitalisering, men hvor centrene finansierer nye systemer.

Herudover er der fordelt budget fra forskellige andre puljer, fx BRU-puljen, flyttet budget til tværgående opgaver i BRK samt flyttet budget i øvrigt i forhold til den faktiske opgavevaretagelse på konkrete opgaver i 2024.

Bilag

Bevillingsmæssige omplaceringer 2024

Punkt 4: Optagelse af lån på baggrund af låneramme 2024

25/4590

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om optagelse af lån på baggrund af lånerammen for 2024.

Opgørelsen af lånerammen kan først ske, når bogføringen for regnskabsåret er afsluttet. I henhold til lånebekendtgørelsen skal beslutning om optagelse af lån på baggrund af sidste års låneramme træffes senest 31. marts, og lånet skal optages senest 30. april.

Det indstilles, at der optages lån på 18,35 mio. kr., idet muligheden for lånoptag udnyttes fuldt ud jf. det økonomiske mål herom.

Lånet hjemtages i april og er dermed med til at styrke kommunes likviditet. Renter og afdrag kan holdes indenfor budgettet.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- a) der optages lån på 18,35 mio. kr. til de formål der er anført i tabel 2,
- b) der meddeles anlægsbevilling til optagelse af lån på 18,35 mio. kr., og
- c) borgmesteren bemyndiges til at optage lånet.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 18-03-2025

Anbefales.

Sagsfremstilling

Denne sag vedrører optagelse af lån i henhold til forudsætningerne i budgettet for 2024 inklusive budgetoverførsler fra 2023 vedrørende optagelse af lån. Sagen fremlægges nu, da adgangen til at optage lån først kan opgøres, når regnskabet for 2024 er afsluttet.

Beslutning om optagelse af lån skal træffes af kommunalbestyrelsen i henhold til styrelseslovens § 41.

På baggrund af lånerammen for 2024 er der mulighed for at optage lån på 18,35 mio. kr. jf. opgørelsen i økonomiafsnittet (tabel 1).

I henhold til kommunens økonomiske politik skal mulighed for lånoptag udnyttes fuldt ud, så påvirkning af kommunens løbende drift og anlæg minimeres. Et andet fokus er, at lånoptagelsen er med til at styrke kassebeholdningen.

Det indstilles på den baggrund, at der optages et lån på 18,35 mio. kr., jf. indstillingens pkt. a). Optagelse af lån er bevillingsmæssigt omfattet af de samme regler som anlægsbevillinger jf. indstillingens pkt. b).

Der indhentes tilbud på lån hos KommuneKredit og banker repræsenteret på Bornholm jf. politik for styring af Bornholms Regionskommune finansielle dispositioner, og det indstilles, at borgmesteren bemyndiges til at optage det for kommunen mest fordelagtige lån jf. indstillingens pkt. c).

Økonomiske konsekvenser

Lånerammen opgøres på baggrund af afholdte anlægsudgifter i regnskab 2024 til de formål, der kan indgå i opgørelsen af lånerammen jf. lånebekendtgørelsen. Den samlede låneramme for 2024 er opgjort til 19,5 mio. kr. jf. tabel 1.

Der er anvendt 1,151 mio. kr. af lånerammen til kommunegaranti overfor Lejerbo vedrørende Plejecenter Klippebo som alternativ til at deponere et beløb svarende til garantien.

Der er herefter en ledig låneramme på 18,353 mio. kr., jf. tabel 1.

Tabel 1. Opgørelse af låneramme 2024.

Låneadgang i henhold til	1.000 kr.
Lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1 nr. 5, Energibesparelser (ESCO m.v.)	4.443
Lånebekendtgørelsens § 2, stk. 1 nr. 17, Havneinvesteringer	1.056
Lånedispensationer	14.005
Samlet låneramme	19.504
Kommunegaranti overfor Lejerbo, Brandsikkerhed på Plejecenter Klippebo.	-1.151
Resterende låneramme til rådighed for optagelse af lån	18.353

Følges anbefalingen vil sammensætningen af optagelsen af lån på 18,35 mio. kr. være som anført i tabel 2.

Tabel 2: Optagelse af lån i april 2025

Formål - 1.000 kr.	Optagelse af lån
Generel finansiering	11.335
ESCO-projekter, bygninger	2.266
ESCO-projekter, gadebelysning	553
Renovering af mole, Tejn havn	196
Renovering af havne	4.000
<i>I alt</i>	<i>18.350</i>

Rådighedsbeløbet i budget 2024 udgør 23 mio. kr. og optagelsen af lån ligger dermed inden for det afsatte budget.

Ydelserne på lånet er beregnet til at udgøre ca. 1,0 mio. kr. årligt og kan holdes inden for det samlede budget til renter og afdrag i budget 2025.

Bilag

Bilag - Optagelse af lån på baggrund af lånerammen 2024

Punkt 5: Opgaver i forbindelse med Energiø Bornholm

25/5355

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I slutningen af januar 2025 meddelte klimaminister Lars Aagaard, at beslutningen om Energiø Bornholm er udskudt. Der er behov for en politisk stillingtagen til administrations fortsatte arbejde med Energiø Bornholm.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- a) arbejdet med opgaverne oplistet under pkt. A sættes på pause
- b) energiøsekretariatet fortsætter med opgaverne oplistet under pkt. B
- c) energiøsekretariatet, i videst muligt omfang, løfter opgaverne oplistet under pkt. C

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 18-03-2025

Morten Riis og Helle Munk Ravnborg stillede følgende ændringsforslag:

Direktionens indstilling a) anbefales

Direktionens indstilling b) anbefales, dog kun for så vidt angår myndighedsopgaverne foranlediget af Energinets fortsatte arbejde med Energiø Bornholm, samt arbejdet omkring Erhvervsfyrtårn Bornholm, der skal udnytte Bornholms potentiale for test af grønne energiløsninger i tråd med Bornholms Energistrategi 2040.

Direktionens indstilling c) anbefales ikke.

Øvrige beskrevne opgaver under sagens punkt B og C sættes på pause frem til en mere entydig afklaring af Energiø Bornholms videre skæbne og udformning.

Ændringsforslaget blev sendt til afstemning.

Ad a) anbefales.

Ad b) kan ikke anbefales.

Ad c) anbefales.

Søren Schow, Jacob Trøst og Linda Kofoed Persson kan ikke medvirke til b) og c).

Direktionens indstilling blev sendt til afstemning.

Ad a) anbefales.

Ad b) kan ikke anbefales.

Ad c) kan ikke anbefales.

Sagsfremstilling

Energiø Bornholm har de seneste år været et strategisk omdrejningspunkt for Bornholms udvikling. Kommunen har prioriteret projektet i sin Plan- og Udviklingsstrategi og investeret betydelige ressourcer i at sikre, at øen ikke blot bliver et teknisk knudepunkt for havvind, men også et centrum for lokal vækst, innovation og erhvervsudvikling. Kommunens arbejde har bl.a. omfattet myndighedsbehandling, koordinering, erhvervsparkudvikling, kommunikation og interessevaretagelse med et overordnet formål om, at maksimere de lokale fordele ved Energiø-projektet og sikre, at det i videst muligt omfang tilgodeser Bornholms interesser.

Kommunalbestyrelsen bevilligede i marts 2023 fire årsværk til at løfte opgaver forbundet med realisering af energiøens potentialer. Et årsværk er placeret i Center for Miljø, Plan og Kultur og tre årsværk er placeret i Staben, hvoraf et årsværk er nedlagt pr. 1. januar 2025, jf. budgetaftalen for 2025.

Projektet befinder sig nu i et vadested, da regeringen har udskudt den endelige beslutning om Energiø Bornholm. Denne usikkerhed skaber behov for, at kommunalbestyrelsen tager stilling til, hvordan og i hvilket omfang administrationen skal fortsætte arbejdet med de opgaver, der knytter sig til projektet.

Baggrund

Den 31. januar 2025 meddelte klimaministeren, at beslutningen om Energiø Bornholm udskydes. Begrundelsen for udskydelsen er dels usikkerhed om projektets økonomi, dels hvordan en ny tysk regering vil forholde sig til projektet. Denne udmelding skaber betydelig usikkerhed om projektets fremtidige realisering.

I en pressemeddelelse fra Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet samme dag, fremgår det, at de nødvendige rammer for næste fase af projektet ikke er blevet fastlagt rettidigt. Regeringen understreger dog fortsat sit engagement i at udnytte Danmarks havvindspotentiale og ser frem til dialog med den kommende tyske regering om mulighederne for eksport af grøn strøm og afslutter meddelelsen med følgende: ”Danmark er åben for at undersøge forskellige veje for projektet og arealet i det aktuelle marked, hvor omkostningerne stiger.”

Konsekvenser af udskydelsen af Energiø Bornholm

Administrationen vurderer, at udskydelsen af beslutningen har følgende konsekvenser:

For det nuværende Energiø Bornholm projekt: Energiø Bornholm var oprindeligt tiltænkt et idriftsættelsestidspunkt i 2030. Den frist er ifølge Energistyrelsen og Energinet ikke længere realistisk. Det er lige nu vanskeligt at vurdere, hvornår projektet kan forventes færdiggjort med en positiv beslutning i 2025 eller begyndelsen af 2026. Et sandsynligt bud kan være et sted mellem år 2032 – 2035 eller senere.

Energistyrelsen har afholdt en markedsdialog for at undersøge baggrunden for resultatet af udbuddene i Nordsøen, hvor der ingen bud kom på de tre udbudte havvindfelter. Her påpeger de spurgte aktører, at der bør tænkes i en længere horisont for nye udbud, med etableringsfrister fra 2032 og frem som mest hensigtsmæssigt. En evt. idriftsættelsesfrist for Energiøen vil derfor også afhænge af de politiske ambitioner og markedssituationen for havvind.

Frem mod en endelig udmelding om Energiøens fremtid vil Bornholm fortsat stå med en betydelig usikkerhed og en lang horisont for idriftsættelse. En etableringsfase vil dog formentlig kunne påbegyndes inden for relativt få år.

Lokale udfordringer ved usikkerheden: På baggrund af et tværgående møde med aktørerne på Bornholm umiddelbart efter regeringens udmelding, kan der udledes en lang række konsekvenser af udskydelsen af beslutningen. Af eksempler kan nævnes Bornholms Museum, der efter de oprindelige planer om arkæologiske udgravninger i området til stationsanlægget, nu er uvidende om det videre forløb. Ligesom usikkerheden og en længere projektudskydelse skaber betydelige strategiske ulemper for det bornholmske samfund bredt set, herunder det strategiske arbejde med erhvervsudvikling centreret om Energiøen og et uforudsigeligt investeringsmiljø for øens virksomheder og forsyningsselskaber, der gør det vanskeligt at træffe langsigtede beslutninger.

Endelig skaber usikkerheden også urimelige betingelser for de direkte berørte borgere i området.

Gentænkning af Energiø Bornholm projektet: Klimaministeriets udmelding om at ”... Danmark er åben for at undersøge forskellige veje for projektet og arealet...” kan endvidere betyde, at projektet gentænkes i en mere pragmatisk og rentabel

retning. Det må derfor antages, at drøftelserne med Tyskland såvel som drøftelserne internt i den danske regering handler om det sidstnævnte, hvoraf det energiø-projekt vi kender kun er en af flere mulige løsninger på at skabe grundlaget for eksport af grøn energi. Det er ikke givet, at fordelene for Bornholm forbliver, hvis projektet går en anden vej, og der er derved en risiko for, at Bornholms rolle i projektet reduceres betydeligt.

En sådan situation, eller hvis projektet helt aflyses, vil undergrave mange års planlægning og både kommunale og statslige investeringer, som allerede er lagt i projektet. Bornholm vil miste et afgørende udviklingsperspektiv, der ellers kunne have tiltrukket nye virksomheder og investeringer i øen, ligesom de lovede arbejdspladser og muligheder for kompetenceudvikling i den grønne omstilling ikke realiseres.

Dertil kommer, at Bornholms centrale rolle i Danmarks grønne energiinfrastruktur i dette scenarie kan være reduceret til meget lidt, og mulighederne for, at samfundet på Bornholm bliver økonomisk bæredygtigt, ligeså er forværret.

Kommunens fremadrettede arbejde med Energiø Bornholm

Ovenstående er alene tænkt som en ramme, der skal tydeliggøre behovet for at arbejde målrettet mod at sikre, at Bornholm får mest muligt ud af det vadeded, som Energiø-projektet befinder sig i. Der er således endnu ikke truffet beslutning om Energiøens fremtid, men sporene lægges nu i kølvandet på udskydelsen.

Formålet med Energiø arbejdet er ikke anderledes end før klimaministerens udmelding, men med usikkerheden om projektet, vil der være opgaver, som vanskeligt kan fortsættes for nuværende og foreslås derfor sat på pause. Der vil til gengæld også være en lang række opgaver, som det vurderes hensigtsmæssige at arbejde videre med for at sikre flest mulige fordele for Bornholm.

A. Administrationen foreslår, at følgende indsatser sættes på pause, mens projektets fremtid afklares:

Udvikling af erhvervspark: Energiø Bornholm rummer store potentialer for erhvervsudvikling og nye arbejdspladser på Bornholm. Den grønne omstilling af energisystemer og nye lokale ressourcer giver muligheder for grøn omstilling af og vækst hos eksisterende bornholmske virksomheder og en erhvervsmæssig infrastruktur, der vil gøre det attraktivt for nye virksomheder fra det øvrige Danmark eller udlandet at etablere sig på Bornholm.

Kommunalbestyrelsen vedtog i efteråret 2023 tillægget til erhvervsstrategien ”Power-to-Vækst”, der sætter retningen for udviklingen af en samlet erhvervspark knyttet til Energiøens store mængder grøn strøm og infrastruktur, herunder også udviklingen af et arealudviklingselskab. I forlængelse heraf, vedtog kommunalbestyrelsen i efteråret 2024, at der skulle igangsættes et arbejde med at identificere et eller flere arealer i tilknytning til Energiø Bornholms landanlæg ved Sose, med henblik på en anmodning fra kommunen til Plan- og Landdistriktsstyrelsen i 2025, om en statslig udpegning til energipark.

I sagen fra efteråret blev der ligeledes skitseret en proces med en høring inden arealet skulle forelægges til politisk behandling. Høringen har til hensigt at sikre en inddragelse af borgerne, og give mulighed for at komme med synspunkter og ideer. Den proces vurderes vanskelig at gennemføre med den nuværende usikkerhed om projektet og foreslås derfor sat på pause. Der vil dog udestå et arbejde med at anmode om fristforlængelse for en ansøgning om energipark, uddybet nedenfor. Det foreslås ligeledes at sætte udviklingsarbejdet om et arealudviklingselskab på pause.

Erhvervsudviklingen med Energiøen som omdrejningspunkt er et strategisk indsatsområde for kommunen og foreslås genoptaget ved positive signaler om Energiøen fra Folketinget.

B. Til gengæld anbefales det, at der fortsat arbejdes aktivt med følgende initiativer:

Opdateret på udviklingen: Gennem løbende dialog med relevante ministerier, styrelser m.fl., herunder Energistyrelsen, Energinet, Erhvervsministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Ministeriet for byer og landdistrikter.

Opførelsen af havvind i Danmark står overfor et kursskifte, hvor udviklingen for nogle måneder siden skulle ske uden statsstøtte, til en situation hvor Energistyrelsen/klimaministeriet nu regner på fremtidige udbudsmodeller med statsstøtte. På samme tid lancerer EU pakker med formål om, at sikre billigere energi til europæerne – for at reducere energifattigdom og styrke konkurrenceevnen. Det skal bl.a. ske gennem et endnu mere integreret energisystem i EU, og må vurderes at flugte med Energiø Bornholm projektet, også henset til EU's støtte til projektet med over 4,8 mia. kr. Der er med andre ord mange dagsordener i fokus for tiden.

En dialog med relevante ministerier og myndigheder har til formål at sikre, at Bornholms interesser er kendte for nøgleaktørerne, foruden at være en vigtig kilde til information om en hastigt og foranderlig udvikling.

Partnerskab med regeringen om Erhvervsfyrtårnet på Bornholm: Fortsat spille Bornholm på banen som Østersøens og Danmarks fyrtårn for udnyttelse af grøn energi fra havvindmøller. Partnerskabet er tænkt som et stort offentlig-privat konsortium på Bornholm, der står bag det grønne erhvervsfyrtårn, der kan bringe øen i nationalt og internationalt centrum inden for udvikling og test af grøn energi. Dette arbejde kan der med fordel arbejdes på at fortsætte, fx ved at udnytte den europæiske opmærksomhed til at arbejde konkret for realisering af erhvervsstrategiens strategiske indsatsområde om Bornholm som test-ø.

Koordinering og vidensdeling: En lang række bornholmske aktører er involveret i at forløse så mange af Energiøens potentialer for det Bornholmske samfund som muligt. Koordinering og vidensdeling blandt aktørerne har været centralt i kommunens arbejde med Energiø Bornholm og vurderes fortsat at være meget relevante især i en fase, hvor der er skabt usikkerhed om Energiø-projektet.

Kommunikation og interessevaretagelse: Der vil i perioden frem til en endelig beslutning om Energiø Bornholm, være behov for at kommunikere til borgere, interessenter og det politiske niveau. Arbejdet omfatter bl.a. opdatering af hjemmesiden energiobornholm.dk og bidrag til kommunens kommunikationskanaler med relevante informationer om projektets status, samt borgerrettede arrangementer ved behov. Desuden omfatter kommunikationsindsatserne også bornholmsk interessevaretagelse fx via pressemeddelelser, henvendelser til folketingsudvalg, ministre m.fl..

Internationalt samarbejde: Samarbejdet i Baltic Energy Island Connect (BEIC) med Åland, Gotland og Saaremaa. I januar 2023 underskrev borgmester Jacob Trøst et Letter of Intent mellem Åland, Gotland og Bornholm om et samarbejde mellem øerne om en lang række emner relateret til grøn omstilling og nye roller som energiøer i Østersøen. Siden er Saaremaa også blevet en del af samarbejdet under navnet Baltic Energy Island Connect.

De deltagende øer i Østersøen har mange lighedstræk, der gør dem interessante som samarbejdspartnere. Flere af øerne står overfor usikkerheder i "deres" projekter, der kan sammenlignes med den situation som Bornholm står i med udsættelsen af beslutningen om energiøen. Samarbejdet giver således input til hvordan både muligheder og barrierer håndteres lokalt, nationalt og internationalt. Ligesom samarbejdet danner et godt fundament for at udvikle fælles projekter til at løse tværgående udfordringer, udveksle erfaringer og søge inspiration på en lang række områder med energi som omdrejningspunkt.

Fristforlængelse for anmodning om statslig udpegning af energipark: Kommuner og energiudviklere har ad flere omgange kunnet anmode Plan- og Landdistriktsstyrelsen om et konkret areal til statslig udpegning til energipark. Den sidste indmeldelsesrunde under lov om energiparker vil være i 2025, forventeligt ultimo 2025.

Som beskrevet ovenfor har kommunens administration allerede påbegyndt et arbejde med at identificere areal til en anmodning, men da det er uvist om Energiøens fremtid er besluttet i 2025, vurderes tidsfristen at være uhensigtsmæssig for en bornholmsk ansøgning.

Borgmesteren har derfor rettet henvendelse til ministeren for byer og landdistrikter om muligheden for en senere ansøgning fra Bornholms Regionskommune. Der forventes et arbejde med opfølgningen på denne.

Myndighedsopgaver

Indtil der foreligger en endelig afklaring om Energiøens fremtid arbejdes der fra Energinets side, og dermed også i kommunen, videre med følgende på myndighedsområdet:

- § 25 tilladelse (miljøvurderingsloven), hvor Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) er myndighed og BRK (Miljø) skal levere et udkast til en udledningstilladelse, som skal med i høring.
- § 3 dispensation til nedlæggelse af beskyttet vandhul i projektområdet. BRK (Natur) er myndighed.
- Landzonetilladelse til etablering af nye vandhuller som erstatningsnatur i forbindelse med § 3 dispensationen. BRK (Natur) er myndighed

Kommunen vil desuden have en opgave med at give høringssvar på alle de fagområder, der er berørt af projektet, når miljøkonsekvensrapporten og udkastet til § 25 tilladelsen sendes i teknisk forhøring og senere i offentlig høring (2. offentlighedsfase). Ifølge tidsplanen fra SGAV, så vil 2. offentlighedsfase ligge omkring sommer, enten lige før eller lige efter.

Energinet oplyser desuden, at de arbejder videre med et landsplansdirektiv relateret til Energiøens tilknyttede station på Sjælland.

Nye arbejdsopgaver som følge af udsættelsen

C. Administrationen vurderer, at følgende indsatser er nødvendige for at sikre Bornholms interesser på kort og lang sigt:

Bornholmsk interessevaretagelse: I klimaministerens udmelding fremgår det, at ”Danmark er åben for at undersøge forskellige veje for projektet og arealet i det aktuelle marked, hvor omkostningerne stiger.”. Der er fra Bornholms side et fortsat behov for at søge information om, og forberede sig på, hvis projektet ændres. En aktiv indsats fra kommunen skal sikre, at udviklingen af havvind i Østersøen på bedst mulig vis også tilfører værdi til Bornholm.

Energiø Bornholm er et komplekst projekt, der i høj grad er afhængig af energiudviklingen i og omkring Østersøen, og særlig Tysklands og EU's involvering i projektet. Arbejdet vil kræve fortsat involvering i Østersøamarbejdet og anden international dialog.

Alternativer: Hvis Energiø Bornholm forsinkes markant eller ændres på en måde, der reducerer Bornholms centrale rolle, er det afgørende at udvikle alternative strategier for øens udvikling. Dette indebærer en strategisk dialog med regeringen om alternative udviklingsmuligheder, der kan kompensere for eventuelle tabte potentialer ved Energiø projektet.

En sådan situation vil skabe behov for at gennemføre en større analyse af, hvordan Bornholm vil kunne erhvervsudvikles. En sådan analyse vil kunne være første skridt i en strategisk drøftelse med regeringen, og vil med fordel kunne ses i relation til fx EU's fokus på at øge konkurrenceevnen eller regeringens egne tiltag, som fx industriparkaftalen fra november 2024: Regeringen vil efter ansøgning fra kommunerne i foråret 2025, udpege fem geografisk fordelte områder i landet til industriarker. Målet med industriarkerne er, at sikre hastighed og den nødvendige infrastruktur til at kunne drive produktion i stor skala, når virksomheder vil investere i Danmark. Endelig vil kommunalbestyrelsens eget strategiske indsatsområde Bornholm som test-ø, som nævnt også kunne inddrages i drøftelserne.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser

Punkt 6: Indsats for at nedbringe og forebygge sygefravær i BRK

23/15148

Politisk sagsgang

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I budgetårene 2025-2028 har Kommunalbestyrelsen afsat midler til og fastlagt mål for at nedbringe sygefraværet på tværs af kommunen. Udvalget orienteres om den planlagte indsats og skal tage stilling til et ønske om at omplacere de midler, som politisk er afsat til at styrke indsatsen.

Indstilling

Direktionen indstiller, at:

- De bevilligede midler, der er afsat ligeligt i budgetårene 2025-2028 til at styrke kommunens sygefraværsindsats, omplaceres til årene 2025-2027.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 18-03-2025

Anbefales.

Sagsfremstilling

Højt sygefravær er én af de største udfordringer på tværs af kommunens organisation. Det udfordrer løsning af kerneopgaven, arbejdsmiljø og trivsel, økonomi samt branding og dermed evnen til at rekruttere. Kommunalbestyrelsen har afsat midler til og fastlagt mål for sygefraværsreduktion.

For at nedbringe det høje sygefravær og forebygge, at det stiger igen tilrettelægges og gennemføres en sygefraværsindsats i årene 2025-2028. Indsatsen vil blive bygget op med udgangspunkt i [”Indsatsmodel til nedbringelse af sygefravær i den offentlige sektor”](#) fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering. Indsatsmodellen bygger på elementer, som forskning og praksiserfaring peger på, virker. Modellen er anvendt eller under implementering på mange andre offentlige arbejdspladser.

STAR’s indsatsmodel består af fem kerneelementer i samspil hhv. sygefraværskoordination, sygemelding, data, fokuseret forebyggelse samt organisering. Kerneelementerne er velkendte, og mange arbejdspladser i BRK arbejder allerede med et eller flere. Pointen med modellen er derfor at arbejde vedholdende, samlet, systematisk og fokuseret med indsatserne og værktøjerne. Erfaringen fra andre offentlige arbejdspladser er, at det kræver en bred og vedholdende indsats at skabe en effekt på sygefraværet.

Den fireårige indsats i hovedtræk

Sygefraværsindsatsens fokus vil være dels hele BRK’s organisation og dels udvalgte arbejdspladser med særlig højt sygefravær og/eller koblinger mellem sygefravær og trivselsproblemer.

Fra begyndelsen af 2025 arbejdes med forbedret dataunderstøttelse og styrket formidling af fraværdata samt med tilrettelæggelse af kurser omkring sygefraværshåndtering for ledere, tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter. Fra indsatsperiodens start skal alle centre også i gang med at arbejde med især sygemelding, understøttelse gennem data samt med åbenhed og dialog i egen organisation omkring sygefravær.

Indsatsen intensiveres i perioden fra juni 2025 til og med maj 2027, hvor et sygefraværprojekt gennemføres. I denne periode vil tiltag til at nedbringe og forebygge sygefravær blive tilpasset, afprøvet og gradvist implementeret på tværs af BRK’s organisation.

I de to år ansættes en sygefraværskoordinator med projektlederfunktion samt en sygefraværskoordinator på deltid i HR og kommunikation til at indgå i indsatsen samt fastholde fokus og fremdrift. Sygefraværskoordination er det centrale element i implementering af STARs indsatsmodel. Forskningen viser, at der er en tæt sammenhæng mellem ledelse, trivsel og sygefravær, og at indsatsen virker bedst, når ledelsen har et fast videnskabsmæssigt og organisatorisk fundament at stå på og kan få vejledning og støtte til arbejdet med at nedbringe og forebygge sygefravær.

Sygefraværskoordinationerne kommer derfor både til at give sparring såvel som praktisk/udførende hjælp i hverdagen. Endelig skal sygefraværskoordinationerne så frø hos både ledere og medarbejdere i forhold til arbejde med fokuseret forebyggelse af sygefravær. Sådanne indsatser skal forankres og bæres lokalt, så de giver mening og bliver virksomme på arbejdspladserne.

Fra medio 2027 til udgangen af 2028 skal fokus i sygefraværindsatsen være på at drifte, konsolidere og videreføre de virksomme indsatser fra projektperioden inden for eksisterende rammer i BRK, så sygefraværet ikke stiger igen. Tiltag vil også skulle videreføres og forblive i drift i perioden efter 2028, da opgaver omkring sygefravær kræver et vedvarende fokus.

Organisering og forankring af indsatsen

For at sikre strategisk forankring deltager hele direktionen i en styregruppe sammen med ledere af nøgelfunktioner for tværgående sygefraværstøtte dvs. leder af Løn og personale, leder af Beskæftigelsesservice samt stabsleder for Sekretariat. Indsatsen forankres i og drives af HR og kommunikation i dialog med samarbejdsrelationer andre steder i organisationen.

Yderligere forankring sikres gennem løbende orientering af HovedMED, lokale MED samt gennem kommunens Arbejdsmiljøforum, hvor alle syv centre samt staben er repræsenteret.

HovedMED drøftede den planlagte sygefraværindsats i årene 2025-2028 på ekstraordinært møde d. 27. februar. HovedMED bakker op om indsatsen.

Økonomiske konsekvenser

Budget 2025 indeholder både afsatte midler til samt fastlagte mål for besparelser i forhold til at nedbringe sygefravær.

Gennemførelse af den beskrevne indsats til at nedbringe og forebygge sygefravær i BRK vil kræve en omplacering af afsatte midler. Dette så et målrettet projektforsøg i perioden juni 2025 til og med maj 2027 bliver muligt at gennemføre. En sygefraværskoordinator med projektlederfunktion og en sygefraværskoordinator på deltid ansættes i HR og kommunikation til at udvikle og understøtte sygefraværindsatsen samt fastholde fokus og fremdrift.

I slutningen af budgetperioden skal sygefraværindsatsen kunne gennemføres inden for eksisterende rammer i BRK. For denne periode vil der ligeledes være fokus på muligheder for at søge eksterne midler til særskilte tiltag og samarbejder med fokus på lavere fravær, bedre arbejdsmiljø og øget trivsel.

Forslag til omplacering af de afsatte midler fremgår af tabellen herunder:

	2025	2026	2027	2028
Bevilliget i budget 2025 på bevilling 65 Administration	516.564	516.564	516.564	516.564
Forslag til ny fordeling på bevilling 65 Administration	516.564	1.033.128	516.564	0

Ændringerne indarbejdes i budget 2026 og overslagsårene.

Punkt 7: Scenarier for Lindehuset

24/23262

Politisk sagsgang

Social- og Sundhedsudvalget beslutter

Resumé

Lindehuset er i dag en kombination af aktivitets- og samværstilbud i socialpsykiatrien og et afklaringsstilbud, hvor jobcenteret frem til 2024 har tilkøbt 15 afklaringspladser årligt.

Grundet ændret lovgivning i forhold til statslig refusion og krav om afklaring via ordinære arbejdspladser for langt de fleste borgere i Jobcenteret, er behovet for afklaringspladser stort set ophørt.

Jobcenteret efterspørger således ikke længere det afklaringsstilbud, som udgør fundamentet for Lindehusets samlede økonomi.

Derfor præsenteres Social- og Sundhedsudvalget hermed for forskellige økonomiske scenarier, med betydning for økonomi og serviceniveauet på Lindehuset.

Der ønskes politisk stillingtagen til, hvilket scenarie der skal arbejdes videre med, samt anvisning af finansiering til det fremtidige tilbud.

Der vil senere blive forelagt en sag med de bevillingsmæssige konsekvenser, da disse afhænger af valg af scenarie.

Velfærdsdirektøren indstiller, at scenarie 3 vælges, altså scenariet hvor Lindehuset opretholdes, men med reduceret åbningstid.

Indstilling

Velfærdsdirektøren indstiller, at

- a) Sagen sendes i høring i Handicap- og Udsatteråd.
- b) Sagen besluttet på Social- og Sundhedsudvalgets møde d. 10. marts 2025, efter høring i rådene.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 03-02-2025

- a) Scenarie 2 og 3 sendes i høring i Handicap- og Udsatteråd.
- b) Godkendt.

Indstilling

Direktionen indstiller,

- At scenarie 3 vælges.

Beslutning Social- og Sundhedsudvalget den 10-03-2025

Udvalget anbefaler scenarie 2 og sagen oversendes til Økonomi – og Klimaudvalget, da finansieringen for resten af året foreslås finansieres ved et kassetræk.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 18-03-2025

Social- og Sundhedsudvalgets indstilling anbefales, idet tilbuddet finansieres ved et kassetræk året ud, og sagen oversendes til budgetforhandlingerne.

Søren Schow kan ikke medvirke, idet han anbefaler scenarie 3.

Sagsfremstilling

Lindehuset er i dag en kombination af aktivitets- og samværstilbud i socialpsykiatrien og et afklaringstilbud, hvor jobcenteret frem til 2024 har tilkøbt 15 afklaringspladser årligt.

Grundet ændret lovgivning i forhold til statslig refusion og krav om afklaring via ordinære arbejdspladser for langt de fleste borgere i Jobcenteret, er behovet for afklaringspladser stort set ophørt.

Den primære borgergruppe til afklaring (ressourceforløb) på hele Bornholm er i perioden fra januar 2020 til oktober 2024 ændret fra ca. 180 borgere til ca. 40 borgere. Jobcenteret vil fortsat tilbyde borgere på Østbornholm afklaring i nærområdet, hvilket allerede nu finder sted via kommunale og private virksomheder. Dette vil i 2025 blive udvidet med et frivilligt IPS-tilbud i nærområdet, hvor borgeren bor. *IPS/Individuelt Planlagt job med Støtte er en "evidensbaseret beskæftigelsesindsats, hvor den regionale behandlingspsykiatri og jobcentret samarbejder for at hjælpe mennesker med psykiske lidelser med at opnå og fastholde ordinært arbejde eller uddannelse".*

Lindehusets hverdag

Åbningstiderne på Lindehuset er mandag til torsdag fra kl. 9.00 – 14.00 og fredag kl. 9.00-12.30

Det er anslået, at der dagligt er i gennemsnit 15 borgere, der benytter aktivitets- og samværstilbuddet Lindehuset. Anslået er der omkring 50 borgere, der har tilknytning til aktivitets- og samværstilbuddet.

Borgerne deltager i de aktiviteter, som også tilbydes borgerne i afklaringsforløb, fx kontoraktiviteter, køkkenaktiviteter, kreative aktiviteter og foto.

Medarbejdere på Lindehuset i nuværende setup

Der er i dag 2 medarbejdere ansat på henholdsvis 30 og 37 timer pr. uge samt 3 flexjob ansættelser på samlet 52 timer pr. uge.

Med de ressourcer dækkes både afklaringsstilbuddet og aktivitets- og samværstilbuddet. Når ressourcerne fra afklaringsstilbuddet stopper, vil aktivitets- og samværstilbuddet have et budget på 195.000 kr. årligt.

Center for Familie- og Voksenindsatser har drøftet forskellige scenarier for Lindehusets fremtid, da det med den reducerede økonomi ikke er muligt at drive tilbuddet med samme aktivitetsniveau som i dag.

Centeret har udarbejdet 3 mulige scenarier samt de økonomiske konsekvenser heraf.

Scenarierne præsenteres i nedenstående i tekst og tabelform.

Scenarie 1

Lindehuset lukker. Dette vil betyde omplacering og/eller afskedigelse af de medarbejdere der er ansat på Lindehuset, samt at de ca. 50 borgere der i dag har tilknytning til aktivitets- og samværstilbuddet, tilbydes at komme på aktivitets- og samværstilbuddet Midtpunktet i Rønne.

Scenarie 2

Aktivitets- og samværstilbuddet fortsætter som hidtil, med åbent 5 hverdage om ugen og med nuværende bemanning af medarbejdere (2 ordinære medarbejdere (67 timer/uge) og 3 flexjob (52 timer/uge).

Konsekvensen er en helårlig merudgift på 1.242.000 kr.

Scenarie 3

For at opretholde aktivitets- og samværstilbuddet Lindehuset, men på et lavere budget, reduceres åbningstiden og dermed serviceniveauet til, hvad der svarer til minimum 2 åbningsdage om ugen. Åbningsdagene vil blive varetaget af to medarbejdere på samlet minimum 30 timer. Dette vil medføre personaletilpasninger med mulige omplaceringer og/eller afskedigelser.

Konsekvensen er en helårlig merudgift på 263.000 kr.

Scenarierne i tabelform

Her præsenteres Lindehuset som det er i dag, samt de 3 forskellige scenarier i tabelformat. De økonomiske konsekvenser er opgjort på helårsniveau, og der er ikke taget højde for en ind-/udfasning af tilbuddet i 2025.

Scenarie	Afklaringspladser	Åbningstider	Bemanding	Økonomisk konsekvens
I dag	15 afklaringspladser fra Jobcenteret	Man.-tors. 9-14	En medarbejder 37 timer	-
		Fredag 9-12.30	En medarbejder 30 timer	
Scenarie 1	Lindehuset lukker	-	3 flexjobbere samlet 52 timer	Lindehusets budget på aktivitets- og samværstilbuddet på 195.000 kr. overføres til aktivitets- og samværstilbuddet Midtpunktets budget.
			Omplacering og/eller afskedigelse af Lindehusets medarbejdere.	
Scenarie 2	0 afklaringspladser	Som i dag:	En medarbejder 37 timer	Eksisterende budget: 195.000 kr.
		Man. – tors.9-14	En medarbejder 30 timer	Samlet udgift 1.437.000 kr.
		Fredag 9-12.30	3 flexjobbere samlet 52 timer	Merudgift 1.242.000 kr./år
Scenarie 3	0 afklaringspladser	Minimum 2 dage om ugen, for eksempel:	30 timer fordelt på 2 medarbejdere.	Eksisterende budget 195.000 kr.
		Tirs. 9-14		Samlet udgift 458.000kr.
		Fre. 9-14		Merudgift 263.000 kr./år

Indstilling af scenarie 3

Velfærdsdirektøren indstiller, at scenarie 3 vælges.

Dette for at opretholde et socialt tilbud på det østlige Bornholm på niveau med de øvrige to tilbud til målgruppen, som ligger i henholdsvis Rønne (Midtpunktet) og Allinge (Vestergade).

Det forventes, at en del af de borgere der kommer i Lindehuset, vil have svært ved at overskue transporten til Midtpunktet i Rønne, som vil være deres alternative aktivitets- og samværstilbud. Midtpunktet er et nyt sted for brugerne fra Lindehuset, og et sted, hvor der generelt er større koncentration af brugere. Derfor kan der være risiko for, at nogle brugere der har gavn af Lindehusets rammer og aktiviteter, ikke vil deltage i aktiviteter, hvis det foregår i Midtpunktet. Ved at bevare Lindehuset, men med reduceret åbningstid, fastholder centeret dermed en ramme for vigtig kontakt og støtte til borgere, som har specifikke behov, men som vil have svært ved at deltage i aktiviteter, for så vidt der alene er tilbud i Rønne.

Det er vurderingen, at tilbuddet vil kunne give relevant støtte med en åbningstid, der er reduceret til minimum 2 dage om ugen.

Det skal bemærkes, at såfremt åbningstid reduceres, kan en konsekvens være, at der er flere brugere ad gangen i Lindehuset. Det kan betyde, at nogle brugere ikke kan overskue at møde op i Lindehuset grundet deres sårbarhed.

Derudover skal det bemærkes, at målgruppen for åbne gruppebaserede tilbud kan forventes at øges fremover, hvorfor det er centralt at have forskellige tilbud herunder Lindehusets rammer, der matcher specifikke brugeres behov.

Det indstilles, at udvalget anviser finansieringen af merudgiften.

Alternative muligheder for udvidelse af åbningstider

Såfremt scenarie 3 vælges, vil Center for Familie- og Voksenindsatser undersøge muligheder for at anvende peers og andre frivillige til at udvide åbningstiderne. Derudover vil centeret undersøge muligheder for at søge fonde til samme formål.

Centeret vil ligeledes undersøge muligheden for at iværksætte andre typer aktiviteter i Lindehuset, der kan have synergi med Lindehusets aktivitets- og samværstilbud.

Økonomiske konsekvenser

Scenarie 1

Lindehusets lukkes og det nuværende budget på 195.000 kr. overføres til aktivitets- og samværstilbuddet Midtpunktets budget. Begge dele indenfor bevilling 32 Psykiatri og Handicap med virkning fra 2025.

Scenarie 2

Lindehuset fastholder de åbningstider der er i dag, hvilket indebærer et årligt merforbrug på 1.242.000 kr. Der skal anvises finansiering indenfor udvalgets ramme.

Scenarie 3

Lindehuset reducerer i åbningstiderne, hvilket indebærer et årligt merforbrug på 263.000 kr. Der skal anvises finansiering indenfor udvalgets ramme.

Merforbruget ved scenarie 2 og 3 vil ikke kunne finansieres indenfor bevilling 32 Psykiatri og handicap, hvor der for nuværende arbejdes med en handleplan for nedbringelse af det akkumulerede underskud på bevillingen.

Såfremt udvalget skal drøfte og anviser finansiering indenfor udvalgets ramme, vil det derfor være på bevilling 31 Ældre og bevilling 33 Sundhed.

Supplerende sagsfremstilling

Klik her for at skrive tilføjelse efter at sagens behandling er påbegyndt

Beslutning Handicaprådet den 17-02-2025

Handicaprådets administrative medlemmer indgår ikke i nedenstående hørings svar.

”Handicaprådet anbefaler scenarie 2.

Det vil sige, at Lindehuset fortsætter som nu med en ugentlig åbningstid på 23,5 timer.

Det er vigtigt at fastholde en stabil hverdag for udsatte og sårbare borgere, så de ikke på længere sigt får behov for mere omfattende tilbud.

Ja, vi undres! For det er ærgerligt, at vi kort tid efter starten på budget 2025 præsenteres for et så indgribende spareforslag.

I Handicaprådet er vi forundrede over, at endnu et tilbud i socialpsykiatrien beskæres og omlægges, og at det atter er borgere og brugere, som har brug for et sted som Lindehuset, der rammes.

Lindehuset er et sted, vi alle kan få brug for.

Psykisk sygdom, livskrise, angst, stress, depression, kan ramme os alle.

I Handicaprådet forventer vi, at Lindehuset fortsætter som et aktivitets- og samværstilbud i regi af socialpsykiatrien, fordi Lindehuset sikrer fællesskab og forebygger ensomhed. Lindehuset tilbyder samvær med plads til alle og omsorg for den enkelte. I Lindehuset finder brugerne støtte til personlig udvikling i trygge rammer, og stedet er med til at give stabilitet til udsatte og sårbare borgere.

Det er et stort plus, at Lindehuset rummer forskellige lokaler samt et produktionskøkken, og at der er handicapvenlig adgang både inde og ude.

Lindehusets grønne omgivelser giver desuden luft og plads til udendørs aktiviteter for brugerne.

I Handicaprådet støtter vi op om opråbet fra brugerne af Lindehuset bragt i Bornholms Tidende.

Vedhæftet som bilag.

Handicaprådet bemærker, at der er en tendens til, at resurseforløb og afklaringsforløb for især udsatte og sårbare borgere skal centraliseres i Rønne.

Det stiller krav om, at man kan transportere sig til Rønne – og det er generelt endnu en udfordring.

Handicaprådet opfordrer på det kraftigste til, at besparelsen droppes, så Lindehuset kan fortsætte, som det nødvendige aktivitet er i den samlede socialpsykiatri!”

DH-medlemmerne har desuden ønsket at dokumentet ” **Psykisk sårbare i fælles opråb: Det vil være en katastrofal fejl**” lægges som bilag til referatet.

Høringssvar fra Udsatterådet

Høringssvar fra Udsatterådet vedr. Lindehuset.

Udsatterrådet anbefaler scenarie 2 forstået sådan, at Lindehuset skal fortsætte som nu med en ugentlig åbningstid på 23,5 timer!

Udsatterrådet er uforstående overfor, ja meget utilfreds med, at der i starten af 2025 fremsættes et så indgribende spareforslag, som rammer en gruppe sårbare og udsatte mennesker.

Disse mennesker har i høj grad brug for den stabilitet, omsorg og forudsigelighed, som Lindehuset kan tilbyde.

Netop Lindehuset og de dygtige medarbejderes støtte er for flere et skridt på vejen til at få det bedre, at få livsmod igen, at få en god start på at komme sig.

Lindehuset er en vigtig, nødvendig og aktiv del af socialpsykiatrien, som i forvejen er hårdt presset på flere fronter. Der er allerede skåret, omlagt og ændret i tilbud til mange borgere og brugere.

Udsatterrådet vil gerne her gentage vigtige udsagn fra Handicaprådets høringssvar:

Lindehuset er et sted, vi alle kan få brug for, når angst, stress, depression, livskrise, psykisk sygdom rammer os.

Lindehuset sikrer fællesskab, forebygger ensomhed, tilbyder samvær med plads til alle, omsorg for den enkelte, støtte til personlig udvikling i trygge rammer, tryghed og stabilitet.

Udsatterrådet forventer, at Lindehuset fortsætter som et aktivitets- og samværstilbud i regi af socialpsykiatrien.

Et stort plus at bygningen rummer forskellige lokaler samt et produktionskøkken og med handicapvenlig adgang både inde og ude. Grønne omgivelser, som giver luft og mere plads.

Udsatterrådet henviser til opråbet fra brugere af Lindehuset bragt i Bornholms Tidende, som er sendt rundt til medlemmerne af kommunalbestyrelsen.

Udsatterrådet undres over tendensen til, at resurseforløb og afklaringsforløb med mere for især udsatte og sårbare borgere skal centraliseres i Rønne. Det stiller krav om, at man kan transportere sig til Rønne – en udfordring mere for en udsat/sårbar borger.

Udsatterrådet vil kraftigt anbefale, at hele sagsbeskrivelsen gennemgås grundigt, så der besluttes på et bedre oplyst grundlag end det foreliggende.

Det fremgår ikke konkret, hvilken ændret lovgivning der er tale om, hvilket beløb kommunen ”mister” i refusion, hvad det vil koste fremover at bemane Lindehuset i den åbningstid, som findes nu - nemlig 23, 5 timer ugentligt.

Den 20/2 2025 på vegne af Udsatterrådet, Bente Helms, formand.

Punkt 8: Høringssag, ændring af tildelingsmodel på folkeskoleområdet.

25/2816

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede den 19. december 2024 at sende administrationens anbefaling, om ændring af tildelingsmodel i forbindelse med ét samlet skoledistrikt i Rønne, i høring.

I dag modtager hver skole et grundbeløb. Hvis kommunalbestyrelsen følger anbefalingen, vil skolerne fremadrettet modtage et grundbeløb og et afdelingsbeløb pr. afdeling med selvstændig matrikel. Mere konkret vil der ske en reduktion af grundbeløbet, og der vil blive indført et nyt afdelingsbeløb. Ændringen vil medføre en reduktion i tildelingen til Skolerne i Rønne på 0,5 mio. kr. pr. år, mens de øvrige skoler vil være upåvirkede. Hertil kommer, at de specialiserede skoletilbud ikke er en del af denne tildelingsmodel.

Dette dagsordenspunkt samler op på de indkomne høringssvar vedrørende det fremlagte forslag om en ændring af den nuværende tildelingsmodel på skoleområdet. Ligeledes fremlægges de alternativer til en fremtidig tildelingsmodel, der er indkommet i de givne høringssvar.

Dette skal danne grundlag for en beslutning om den fremtidige tildelingsmodel for folkeskolerne fra skoleåret 2025/26.

Indstilling

Direktionen indstiller, at:

- Kommunalbestyrelsen beslutter, at følge anbefalingen om at skolerne fremadrettet vil modtage et grundbeløb og et afdelingsbeløb pr. afdeling med selvstændig matrikel. Dette vil medføre en reduktion i tildelingen til Skolerne i Rønne på 0,5 mio. kr. pr. år, mens de øvrige skoler vil være upåvirkede.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 11-03-2025

Børne- og Skoleudvalget anbefaler indstillingen idet udvalget ønsker der gives et engangsbeløb på 500.000 kr. i skoleåret 2025/26 til at fremme trivsel og implementering af den politiske beslutning, finansieret inden for rammen.

Kirstine van Sabben afventer sin stillingtagen.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 18-03-2025

Børne- og Skoleudvalgets indstilling anbefales.

Søren Schow kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Der er indkommet ni høringssvar, alle folkeskoler på Bornholm og CenterMED i Center for Børn og Læring har indgivet deres høringssvar. (Bilag 1).

Høringssvarene indeholder en række bemærkninger og bekymringer vedrørende det faktum at budgettet for Skolerne i Rønne reduceres med 0,5. mio. kr. pr. år.

To skoler har ingen kommentarer til ændringen, og én skole støtter som udgangspunkt ændringen i tildelingsmodellen. De resterende 5 skoler og CenterMED har alle ytret deres bekymringer for, at Skolerne i Rønne skal tildeles færre ressourcer i sammenlægningen af skolerne, samt i fremtiden. Det er særligt tidligere erfaringer fra skolesammenlægninger, manglende argumenter og forståelse af rationalet i denne beslutning, der har medført en række bemærkninger.

Der er en generel bekymring over at reducere skolernes økonomi i skolesammenlægningen, da erfaringen fra tidligere skolesammenlægninger i BRK, viser at det er ressourcekrævende at samle og drive skoler med flere afdelinger. Flere skolebestyrelser påpeger, at en forandringsproces, der skal understøtte en god oplevelse for børn, forældre og ansatte, ikke fordres af at reducere tildelingen af midler med 0,5 mio. kr. Dette kan medføre reduktioner i ledelse eller andre ressourcer, der kan have indvirkning på børn, forældre og ansatte.

Flere bestyrelser stiller spørgsmålstejn ved økonomien i at drive skole på flere matrikler og foreslår alternativer til den tildelingsmodel, der er anbefalet. Bestyrelserne er ikke overbevist om, at det vil være billigere at drive skole på to matrikler.

Forslag til tilføjelser eller ændringer til den forslåede model.

To skolebestyrelser opfordrer til, at tildelingen fortsat sker med et grundbeløb pr. matrikel.

CenterMED opfordrer til, at man tildeler den samlede Rønneskole to grundbeløb i skoleåret 2025/2026.

En skolebestyrelse opfordrer til, at denne besparelse på 0,5. mio. kr. enten fjernes eller udsættes i mindst to år for at sikre en smidig overgang i sammenlægningen af de to skoler.

En skolebestyrelse opfordrer til at genoverveje tildelingsmodellen og prioritere investering i skolerne for at opretholde kvaliteten.

Høringspart

Høringssvar

Hans Rømer Skolen	Skolebestyrelsen støtter som udgangspunkt forslaget om den nye tildelingsmodel, men finder processen forvirrende. De har manglet relevant viden undervejs for at få et klart billede af, hvordan modellen er blevet udviklet for alle Bornholms skoler.
Heldagsskolen	Skolebestyrelsen på Heldagsskolen har intet at bemærke til ny tildelingsmodel.
Kildebakken	Skolebestyrelsen på Kildebakken kan være bekymrede for, at der udover besparelserne ved classesammenlægningerne, påtænkes en yderligere reduktion i tildelingen til folkeskolerne i Rønne på 0,5 mio. kr.
Kongeskærs skolen	Bestyrelsen stiller spørgsmålstejn ved økonomien i at drive skole på flere matrikler og foreslår en alternativ tildelingsmodel.
Paradisbakkeskolen	Skolebestyrelsen foreslår, at tildelingen sker med et grundbeløb pr. matrikel. Bestyrelsen er ikke overbevist om, at det vil være billigere at drive skole på to matrikler.
Paradisbakkeskolen	Skolebestyrelsen på Paradisbakkeskolen har ingen bemærkninger til ændringen.

Svartingedal skole

Anbefalingen om at udvide tildelingsmodellen for folkeskoler med et afdelingsbeløb, der delvist erstatter grundbeløbet, mødes med bekymring, da Rønne Skolerne mister 0,5 mio. kr. Modellen kritiseres for at være centraliseret og uden børneperspektiv, hvilket kan skade børns trivsel og læring. Den foreslåede model risikerer at tvinge Rønne skolerne til at skære i ledelsen, hvilket kan påvirke den pædagogiske praksis negativt. Der er også bekymring for, at skolesammenlægninger kan øge usikkerhed og at det derimod skaber et behov for ekstra ressourcer. Der opfordres til at genoverveje tildelingsmodellen og prioritere investering i skolerne for at opretholde kvaliteten.

Skolebestyrelsen kan ikke tilslutte sig justeringen af tildelingsmodellen.

Søndermarksskolen

Skolebestyrelsen på Søndermarksskolen er bekymret over skolesammenlægningen, som skaber usikkerhed for børn, forældre og ansatte. Flytning af børn betyder tab af vaner, rutiner og relationer, samt opdeling og sammensætning af nye klasser.

Erfaringer fra Rønneskolens sammenlægning viser, at det kræver store ressourcer at skabe trygge fællesskaber og nye baser, hvilket kræver ekstra medarbejdere og ledelse. Skolebestyrelsen anser besparelsen på 0,5 mio. kr. i grundtilskud som værende kontraproduktiv og opfordrer til, at denne besparelse enten fjernes eller udsættes i mindst 2 år for at sikre en smidig overgang.

Forslaget om tildelingsmodellen betyder, at grundbeløbet forbliver uændret på øens andre folkeskoler, mens skolerne i Rønne får på en halv million mindre tildelt i en stor forandringsproces og fremadrettet, hvilket Kommunalbestyrelsen har besluttet.

Skolebestyrelsen savner en forklaring på, hvorfor grundbeløbet for Rønne reduceres. I sagsfremstillingen er der ikke nævnt nogen grundlag eller præmisser for at træffe beslutning om en reduktion kun i Rønne.

Åvangsskolen

Skolebestyrelsen peger på, at den foreslåede ændring i tildelingsmodellen vil forringe skolerne i Rønne, samtidig med at de står overfor en stor forandringsproces med færre ressourcer. Dette kan b.l.a. føre til øget mistrivsel og faldende læringsudbytte for eleverne. De understreger, at de ikke kan finde et rationale i at, at tildele 0.5 mio. kr. mindre til skolerne i Rønne, i en allerede omfangsrig forandringsproces.

Skolebestyrelsen ved Åvangsskolen vil derfor bede om, at den foreslåede tildelingsmodel ændres, sådan at skolerne i Rønne modtager to grundtilskud.

På baggrund af nuværende fremstilling anbefaler CenterMED, at man tildeler den samlede Rønneskole to grundbeløb i skoleåret 2025/2026. Dette fordi vi mangler baggrundsviden om, hvordan det matematiske snit for den nye tildeling er udregnet.

CenterMED Center
for Børn og Læring.

Derudover peger CenterMED på, at en tildelingsmodel, hvor der automatisk tildeles færre penge til en skole med to afdelinger, er bekymrende både i et overgangssår og i tiden herefter. Erfaringen fra tidligere skolesammenlægninger i BRK, viser at det er ressourcekrævende at samle og drive skoler med flere afdelinger.

Økonomiske konsekvenser

Bilag

Høringssvar Hans Rømer Skolen

Høringssvar Søndermarksskolen

Høringssvar Paradisbakkeskolen

Høringssvar Svartingedal Skole

Høringssvar heldagsskolen

Høringssvar Åvangsskolen

Høringssvar CenterMED

Høringssvar Kildebakken

Høringssvar Kongeskærskolen

Punkt 9: Modeller for juniormesterlæreordningen

24/27483

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den 19. marts 2024 blev der indgået en folkeskoleaftale i folkeskoleforligskredsen. Aftalen hedder Folkeskolens kvalitetsprogram - frihed og fordybelse. Aftalen er indgået med henblik på, at folkeskolen sættes mere fri, og elevernes faglige udvikling og dannelse bringes i fokus. I december 2024 blev lovforslagene om Folkeskolens kvalitetsprogram vedtaget af et bredt flertal i Folketinget.

Kvalitetsprogrammet, som Børne- og skoleudvalget blev orienteret om på udvalgsmødet den 7. januar 2025, indebærer en række konkrete forandringer, som allerede fra næste skoleår kan mærkes hos elever og forældre. Herunder juniormesterlæreordningen, der fra skoleåret 2025/2026 skal tilbydes elever i 8. og 9. klasse.

Med denne sag forelægges Børne- og skoleudvalget fire udkast til modeller for juniormesterlæreordningen i Bornholms Regionskommune. Administrationen anbefaler, at Børne- og skoleudvalget, på vegne af Kommunalbestyrelsen, sender de fire modeller i høring, og at Kommunalbestyrelsen efterfølgende beslutter den endelige model på kommunalbestyrelsesmødet den 27. marts 2025.

Indstilling

Direktionen indstiller, at:

- Børne- og skoleudvalget, på vegne af kommunalbestyrelsen, sender de fire modeller for juniormesterlæreordningen, som beskrives i sagen, i høring hos skolebestyrelserne, Ungerådet og handicaprådet.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 11-03-2025

Godkendt.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 18-03-2025

Anbefales.

Sagsfremstilling

Den 19. marts 2024 blev der indgået en folkeskoleaftale i folkeskoleforligskredsen. Aftalen hedder Folkeskolens kvalitetsprogram - frihed og fordybelse. Aftalen er indgået med henblik på, at folkeskolen sættes mere fri, så elevernes faglige udvikling og dannelse bringes i fokus. I december 2024 blev lovforslagene om Folkeskolens kvalitetsprogram vedtaget af et bredt flertal i Folketinget.

Kvalitetsprogrammet indebærer en række konkrete forandringer, som allerede fra næste skoleår kan mærkes hos elever og forældre. Herunder juniormesterlæreordningen, der fra skoleåret 2025/2026 skal tilbydes til elever i 8. og 9. klasse. Den 19. marts 2024 blev der indgået en folkeskoleaftale i folkeskoleforligskredsen. Aftalen hedder Folkeskolens kvalitetsprogram - frihed og fordybelse. Aftalen er indgået med henblik på, at folkeskolen sættes mere fri, og elevernes faglige udvikling og dannelse bringes i fokus. I december 2024 blev lovforslagene om Folkeskolens kvalitetsprogram vedtaget af et bredt flertal i Folketinget.

Kvalitetsprogrammet, som Børne- og skoleudvalget blev orienteret om på udvalgsmødet den 7. januar 2025, indebærer en række konkrete forandringer, som allerede fra næste skoleår kan mærkes hos elever og forældre. Herunder juniormesterlæreordningen, der fra skoleåret 2025/2026 skal tilbydes elever i 8. og 9. klasse.

Med denne sag forelægges Børne- og skoleudvalget fire udkast til modeller for juniormesterlæreordningen i Bornholms Regionskommune. Administrationen anbefaler, at modellerne sendes i høring, og at Kommunalbestyrelsen efterfølgende beslutter den endelige model på kommunalbestyrelsesmødet den 27. marts 2025. Se procesplan i bilag A.

Fire modeller for juniormesterlæreordningen i Bornholms Regionskommune folkeskoler.

Centerchefen har nedsat en arbejdsgruppe, der har udarbejdet fire mulige modeller for den lokale juniormesterlæreordning i Bornholms Regionskommune. Se de lovmæssige rammer for juniormesterlæreordningen i bilag B.

Arbejdsgruppen består af en repræsentant fra Ungdommens Uddannelsesvejledning Bornholm, en skoleleder og en mellemlider fra Ungdomsskolen. Derudover deltager kommunens erhvervsplaymaker og en skolefaglig konsulent fra Udvikling, Koordinering og Rådgivning i arbejdsgruppens opgaveløsning.

I forbindelse med arbejdet har der været dialog med Uddannelsesleder på EUD og ledergruppen for BH-Sund om muligheder for et samarbejde omkring praksisundervisningen. Der er en positiv tilkendegivelse af, at EUD-uddannelserne gerne indgår i et samarbejde.

Alle fire modeller tager udgangspunkt i en fordeling af undervisningstiden, hvor fagundervisning udgør ca. 3/5 og praksisundervisning/praktikforløb udgør ca. 2/5 af undervisningstiden. Modellerne er grundmodeller. Alle modellerne vil rumme muligheder for individuelle tilpasninger i det omfang, det er muligt i det lokale tilbud. Derudover kan der opstå behov for tilpasninger, når den endelige bekendtgørelse for juniormesterlæreordningen vedtages i foråret.

Skoleåret 2025/2026 bliver år et for juniormesterlæreordningen, og ordningen er endnu ikke færdigbeskrevet fra Børne- og Undervisningsministeriets side. Der må forventes behov for tilpasninger i forbindelse med bekendtgørelsen, vejledninger og anbefalinger bliver udsendt i løbet af foråret, men også i takt med indhentning af erfaringer med den lokale model.

På landsplan forventes en tilslutning til juniormesterlæreordningen på ca. 5 % af eleverne. Administrationen forventer en lidt større tilslutning på Bornholm grundet den lokale befolkningssammensætning. Ved den bornholmske elevopgørelse den 5. september 2024 udgjorde det samlede elevtal for alle 7. og 8. klasser i de bornholmske almene folkeskoler 389 elever. Med en tilslutning på 5 % vil vi på Bornholm kunne forvente at omkring 20 elever søger ordningen.

Model 1A og 1B: Begge modeller er placeret lokalt på kommunens skoler.

1A: Praksisdelen er udelukkende baseret på praktikaftaler.

1B: Praksisdelen er baseret på en kombination af praksisundervisning og praktikaftaler.

I disse modeller skal eleven ikke flytte til en anden matrikel for at benytte sig af ordningen, og kan derfor blive i de kendte rammer og relationer til både kammerater og medarbejdere. Ordningen vil blive tilgængelig for alle elever på skolen og ikke kun de elever, der vil/ kan flytte til en anden distriktsskole.

Hvis en elev på juniormesterlæreordningen ønsker at vende tilbage til undervisning efter de almindelige regler, vil det være en fordel, at eleven har været tilknyttet sin almindelige klasse under juniormesterlæreforløbet. Dette er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Der vil opstå et ressourcetræk i forhold til koordinering og evaluering af praktikker hos virksomheder og eventuelle praktiske undervisningsforløb hos uddannelsesinstitutioner. Koordineringen skal blandt andet sikre, at det ikke sker en overbelastning af virksomheder eller andre samarbejdspartnere. Center for Børn og Læring kan løfte denne opgave inden for sin økonomiske ramme.

Model 2A og 2B: Begge modeller er placeret centralt på én af kommunens skoler.

2A: Praksisdelen er udelukkende baseret på praktikaftaler.

2B: Praksisdelen er baseret på en kombination af praksisundervisning og praktikaftaler.

I disse modeller vil placeringen af timer i en reduceret fagrække for elever i juniormesterlære samt koblingen til praktikdelen, ikke skulle tilpasses en anden elevgruppe, der går i samme klasse.

Da skolerne i Bornholms Regionskommune er af varierende størrelse, har skolerne ikke samme muligheder for lokalt at levere et bæredygtigt tilbud. Dette tager modellerne placeret centralt på én skole højde for.

En central placering af ordningen gør det muligt at samle de faglige kompetencer, viden og samarbejdskontrakter ét sted. Medarbejderne har gode muligheder for at samle og dele erfaringer og viden.

Med praksisdele baseret på en kombination af praksisundervisning og praktikaftaler, vil kommunens afhængighed af virksomheder, der skal tage imod praktikanter, være mindre end hvis praksisdelen udelukkende er baseret på praktikaftaler. Derudover kan praksisundervisning bruges til at opnå kvalifikationer, fx et hygiejnekursus, der kan give adgang til en efterfølgende praktikaftale. Praksisundervisningen kan ikke løftes inden for den økonomiske ramme.

På baggrund af ovenstående ønsker skolelederne model 2B, der er placeret centralt på én skole med både praksisundervisning og praktik.

Administrationen anbefaler, at et eventuelt centralt juniormesterlæretilbud placeres på Hans Rømer skolen i Aakirkeby. Der er den fornødne lokaleplads, og det er muligt at gennemføre en praksisnær fagundervisning i de nuværende faglokaler.

Hvis en elev på juniormesterlæreordningen ønsker at vende tilbage til undervisning efter de almindelige regler, vil det være en ulempe, at eleven ikke har været tilknyttet sin almindelige klasse under juniormesterlæreforløbet.

Se uddybende bemærkninger i bilag C, Bemærkninger til modellerne.

Juniormesterlæreordningen forventes at skabe ringe tilgang til skoletilbuddet E8.

Administrationen vurderer, at tilbuddet Erhvervsklasserne, der er placeret under Ungdomsskolens heltidsundervisning, vil blive påvirket af folkeskolens nye tilbud om Juniormesterlæreordning. Det er derfor relevant at foretage en tilpasning af tilbuddet.

Erhvervsklasserne er oprettet til elever, der har glæde af et skoletilbud, hvor praktik og værksteder har en central rolle. Med den nye juniormesterlæreordning, som er en ny måde at gå i den almene folkeskole på, kan folkeskolerne i højere grad tilgodese dette behov.

Administrationens vurdering underbygges af arbejdsgruppen, og den samlede skole- og mellemlidergruppe, der i januar gennemførte en temadrøftelse vedr. juniormesterlæreordningen. Her pegede den samlede gruppe på, at erhvervsklassetilbuddet og juniormesterlæreordningen deler målgruppe.

Administrationen anbefaler, at der tages politisk stilling til, hvorvidt det er relevant at tilbyde erhvervsklassetilbuddet E8 og E9 fremadrettet.

Skoleåret 2025/2026 bliver år ét for juniormesterlæreordningen, og ordningen er endnu ikke færdigbeskrevet fra Børne- og Undervisningsministeriets side. Det er derfor vanskeligt at forudsæ effekten af ordningen. Arbejdsgruppen for juniormesterlæreordningen anbefaler, at administrationen gennemfører en evaluering af den valgte model efter det første halvår. Evalueringen skal blandt andet omfatte behovet for koordinering og tilsyn med praktik og eventuel praksisundervisning. Arbejdsgruppen anbefaler, at evalueringen skal indeholde en ny vurdering af erhvervsklassetilbuddets relevans i foråret 2026, hvor rammerne og tilslutningen til ordningen er kendt.

Økonomiske konsekvenser

Transportudgifter

Administrationen forventer en merudgift på transportudgifter i forbindelse med praktikophold/praksisundervisning. I model 1B og 2B forventes der ligeledes en forøget udgift i forbindelse med befordring til en anden skole end distriktskolen. Det er ikke muligt at lave beregninger på denne udgift, da der er mange uvisheder i forhold til antal elever, der vil vælge ordningen og placering af det centrale tilbud.

Finansiering af modellerne

Den endelige Bekendtgørelse om juniormesterlære er endnu ikke vedtaget. Der er derfor usikkerheder forbundet med driftsomkostninger i forbindelse med praksisundervisningen. Administrationen forventer, at det med bekendtgørelsen bliver besluttet, at kommunalbestyrelsen indgår driftsoverenskomster om praktiske undervisningsforløb med en institution for erhvervsrettet uddannelse eller med en institution for forberedende grunduddannelse.

I modellerne 1B og 2B, der begge indeholder en praksisdelt, der baseres på en kombination af praksisundervisning og praktikaftaler, vil der derfor være en udgift til praktiske undervisningsforløb. Ligesom der i forbindelse med model 1B og 2B vil være forbundet med ressourcetræk i forhold til koordinering og evaluering af praktikker hos virksomheder og eventuelle praktiske undervisningsforløb hos uddannelsesinstitutioner.

Da rammerne og elevtilslutningen for juniormesterlæreordningen ikke er kendt, er det ikke muligt at lave en præcis beregning på udgiften. Ud fra foreløbige priser, indhentet fra EUD Campus, estimerer administrationen, at udgiften for et hold på 20 elever, der deltager i praksisundervisning i 2 x to dage i 17 uger vil være omkring 300.000 kr. pr. år. Center for Børn og Læring har ikke mulighed for at afholde eventuelle merudgifter i denne størrelsesorden inden for rammen.

Finansiering af E8 og E9 udgør i dag

8. erhvervsklasse 1.878.065

9. erhvervsklasse 1.878.065

384.400 kr. hentes hos skolerne som et mindre bidrag til at dække de ca. 3,7 mio. kr.

Udvalget bliver præsenteret for en opfølgende sag om økonomien i Folkeskolens Kvalitetsprogram

Som opfølgning på sagen "Orientering om folkeskolens kvalitetsprogram", som BSU havde på sin dagsorden den 7. januar 2025, følger en orienteringssag om økonomien i folkeskolens kvalitetsprogram inden skoleåret 2025/26.

Bilag

Bilag A Procesplan for politisk beslutning om model for lokal juniormesterlæreordning

Bilag B De lovmæssige rammer for juniormesterlæreordningen

Bilag C Bemærkninger til modellerne

Punkt 10: Udmøntning af Komponentanalyse fase 1

25/2688

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med arbejdet omkring Komponentanalyse af inklusion og specialundervisning, herunder de anbefalinger, der er fremlagt i rapporten (se bilag), igangsættes forskellige indsatser og processer i to faser med henblik på at styrke de inkluderende læringsmiljøer både på almen- og specialområdet.

Med denne sag præsenteres den foreløbige handleplan for inkluderende læringsmiljøer (se bilag) og særlige indsatser/udmøntning af fase 1. Fase 2 vil fremgå af sag 25/2688: Drøftelse af "Handleplan for inkluderende læringsmiljøer" fase 2.

Når den endelige "Handleplan for inkluderende læringsmiljøer" indeholdende fase 1 og 2 godkendes vil denne erstatte [Politik for inkluderende Læringsmiljøer, 2017](#) samt indsatsplan for "Inkluderende fællesskaber for alle børn", 2020 (se bilag)

For at imødekomme den aktuelle udfordring i skoleåret 2025/2026 omkring pres på pladser på specialskoler og økonomien hertil indeholder fase 1 tre væsentlige tiltag til politisk beslutning. Det første tiltag omhandler oprettelse af en etårig pulje til særlige indsatser på skolerne. Det andet tiltag omhandler oprettelsen af Fokusklasser som et specialpædagogisk tilbud på Skolerne i Rønne afdeling Åvangsskolen. Det tredje tiltag omhandler mulighed for økonomisk tilskud til forældres egenbetaling af specialefterskole for elever med behov for vidtgående specialundervisning.

Ved igangsætning af de tre tiltag, vil der være mulighed for at omlægge og udfase tre af de nuværende mellemformer med henblik på finansiering af tiltagene. Ikke anvendte midler i 2024 i puljer til efter- og videreuddannelse samt styrkelse af folkeskolen vil ligeledes kunne indgå i finansiering af tiltagene. Det vil dog kun give en delvis finansiering og kommunalbestyrelsen skal derfor træffe beslutning om at give en kassefinansieret tillægsbevilling i 2025 på 2,1 mio. kr. og at der indarbejdes mellem 8,6 mio. kr. og 9,1 mio. kr. i overslagsårene.

Indstilling

Direktionen indstiller at

- 1) Udvalget godkender igangsættelsen af tiltagene i fase 1, og at der gives en tillægsbevilling til bevilling 13 Undervisning på 2.086.000 kr. som anført i tabel 2, finansieret af kassebeholdningen.
- 2) Der indarbejdes estimerede driftsudgifter på 8.948.000 kr. i 2026, 9.067.000 kr. i 2027 og 8.570.000 kr. fra og med 2028 i budget 2026 og overslagsår som en teknisk korrektion.
- 3) På vegne af Kommunalbestyrelsen sender Børne- og Skoleudvalget sagen, i høring i de berørte skolebestyrelser, Handicaprådet og Ungerådet.

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 11-03-2025

- 1) Anbefalet
- 2) Anbefalet
- 3) Godkendt, idet udvalget ønsker at administrationen genovervejer navnet på klasserne.

Kirstine van Sabben kan ikke medvirke idet hun ønsker at afvente høringssvarene.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 18-03-2025

Børne- og Skoleudvalgets indstilling anbefales.

Søren Schow kan ikke medvirke, da han kun kan anbefale direktionens indstilling 3).

Sagsfremstilling

Med denne sag præsenteres den foreløbige handleplan fase 1 for inkluderende læringsmiljøer og særlige indsatser i forhold til denne.

For nuværende ses et stort pres på visitationen og derved også økonomien på specialområdet.

Begge specialskoler har på nuværende tidspunkt allerede flere elever indskrevet end der er budgetteret med. Der er visiteret 7 elever fra privatskolerne og 5 tilflyttere i skoleåret 2024/2025. Dertil er en række elever hjemtaget til Bornholm fra udenøs døgnanbringelsessteder, nogle som en del af genopretningsplanen på bevilling 12 Børn og Familie.

Det betyder også at der til trods for en forventet afgang fra specialskolerne på 13 elever forud for skoleåret 2025/2026, kun frigives 4 ledige pladser i forhold til det budgetlagte.

Dette skal sammenholdes med, at der forventes 56 børn indstillet til hovedvisitationen i marts.

Med den nuværende tilbudsvifte og det forventede behov for kapacitet i forhold til pladser i specialtilbud eller på specialskolerne ville den skønnede samlede merudgift være ca. 15 mio. kr.

For at imødekomme den aktuelle udfordring omkring pres på pladser på specialskoler og økonomien hertil indeholder fase 1 tre væsentlige tiltag samt forslag til delvis finansiering.

Handleplan for inkluderende Læringsmiljøer fase 1:

Med afsæt i anbefalingerne i Komponentens rapport igangsættes forskellige indsatser og processer i to faser.

Handleplanen er udarbejdet på baggrund af workshops omkring anbefalingerne i Komponentens analyse og rapport inden for de fire indsatsområder.

Handlingerne i de to faser er, med afsæt i input fra de forskellige workshops, udarbejdet af Styregruppen bestående af Centerledelsen i Børn og Læring.

Fase 1: Udmøntning af anbefalinger i Komponentens rapport med effekt fra kommende skoleår.

Fase 1 har primært fokus på konkrete indsatser, der på den korte bane kan bidrage til at imødekomme den aktuelle udfordring omkring pres på pladser på specialskoler og økonomien i forbindelse med dette års hovedvisitation i marts. Disse indsatser fremgår under indsatsområdet Tilbudsviften som tiltag 1,2 og 3.

Nedenstående er konkrete indsatser opdelt i de fire indsatsområder:

Inklusionskapacitet i de almene fællesskaber og kapacitetsopbygning

- Fælles Børnesyn for Center for Børn og Læring udarbejdet.
- Handleplanen for "Inkluderende læringsmiljøer" skal, sammen med de øvrige retningsgivende dokumenter, gennem skolernes lokale udviklingsplaner, bidrage til og understøtte, at folkeskolen på Bornholm kan udleve sin vision.

Tilbudsviften

- Revidering af tilbudsviften, herunder hvilke tilbud Bornholms Regionskommune på sigt vil oprette/udvikle i fremtiden, og hvilke tilbud Bornholms Regionskommune skal have.

- Tiltag 1, 2 og 3 som behandles i indeværende sag.

Visitationsproces og visitationspraksis

- Nyreviderede fælles indstillingsskemaer til visitation.
- Helhedsorienteret Visitationsudvalg med deltagelse af ledere i Center for Børn og Familie samt repræsentant fra Center for familie og voksenindsatser.
- Faste tværfaglige visitationsmøder.

Tildelingsmodel

- Arbejdsgruppe påbegyndt drøftelser omkring mulige tildelingsmodeller.

Mulige løsninger og tiltag, der bidrager til at imødekomme den aktuelle udfordring:

For at skabe økonomisk fleksibilitet til at visitationsudvalget kan understøtte muligheden for at imødekomme elevernes behov for specialundervisning eller specialpædagogisk bistand i almenmiljøet tænkes følgende 3 tiltag igangsat fra skoleåret 2025/2026

- Tiltag 1: Oprettelse af en etårig pulje til særlige indsatser i skolerne
- Tiltag 2: Oprettelse af Fokusklasser som et specialpædagogisk tilbud/specialklasser på Skolerne i Rønne afdeling Åvangsskolen
- Tiltag 3: Økonomisk tilskud til forældres egenbetaling af specialefterskole

Dertil vil en del Ressourceteamets ressourcer inddrages og tilegnes understøttelse af fleksible løsninger i almenskolerne.

Som en delvis finansiering af tiltagene vil der ske en gradvis udfasning af de ø-dækkende mellemformer Spirerne på Svartingedal skole og NEST-klasserne på Paradisbakkeskolen. Dertil vil de Dynamiske Læringsfællesskaber på Åvangsskolen ophører og omlægges til fokusklasser. Derved skabes økonomisk fleksibilitet til at Visitationsudvalget kan understøtte muligheden for at imødekomme elevernes behov for specialundervisning eller specialpædagogisk bistand i almenmiljøet.

I det følgende gennemgås de tre tiltag kort. Yderligere beskrivelse af tiltagene findes i bilag.

Tiltag 1: Oprettelse af en etårig pulje til særlige indsatser i skolerne (se bilag).

Forslaget om oprettelse af en etårig pulje til særlige indsatser i skolerne har til sigte at kunne understøtte fleksible løsninger i almenmiljøet i forbindelse med dette års visitation. Puljen forventes ligeledes at kunne bidrage til at løse den aktuelle udfordring omkring pres på pladser på specialskoler og økonomien hertil, indtil der kan fremlægges et samlet bud på en økonomisk model (fase 2), der understøtter/bidrager til inkluderende læringsmiljøer, mulighed for flere elever kan mødes i almenmiljøet, faglig kvalitet samt fremtidig holdbar økonomistyring.

På nuværende tidspunkt forventes større afgang fra specialskolerne fra og med skoleåret 2026/2027, og puljen foreslås derfor at være midlertidig i skoleåret 2025/2026.

Økonomi

Det er vurderingen, at den etårige pulje vil skulle være på 3,0 mio. kr. hvis der skal kunne etableres tilstrækkelige fleksible løsninger i forbindelse med visitationen.

Der vil være behov for en tillægsbevilling i 2025 for at dække merudgifterne til oprettelsen af den etårige pulje.

Den etårige pulje på 3,0 mio. kr. vil øge visitationsudvalgets muligheder for at skabe fleksible tilbud, der kan møde elevens behov i nærmiljøet eller i et tilbud tæt på almen. Da man vil have mulighed for at understøtte tilbuddet i form af specialpædagogisk rådgivning, særlige undervisningsmaterialer, tekniske hjælpemidler, personlig assistance, økonomi til at øge den specialpædagogiske bistand, særligt tilrettelagte aktiviteter og tilpasning af læringsmiljøet.

Mulige fleksible løsninger i brug af puljen:

- Enkeltintegration og supplerende undervisning af børn og unge med særlige behov.
- Lokale løsninger for elever.
- Ressourcer til co-teaching.
- Gruppeordninger fx Ny start/KIG.
- Evt. yderligere pladser på specialskole ud over den nuværende ramme ved særlige omstændigheder, hvor det findes nødvendigt (der påtænkes et loft på max. 2 pladser).

Tiltag 2: Oprettelse af Fokusklasser som et specialpædagogisk tilbud/specialklasser på Skolerne i Rønne afdeling Åvangsskolen. (se bilag)

Forslaget om at oprette Fokusklasser på Skolerne i Rønne afdeling Åvangsskolen har til formål at etablere et specialpædagogisk skoletilbud for elever fra 0.-9. klasse med kognitive og/eller specialpædagogiske behov. Fokusklasserne vil give et mindre og mere støttende læringsmiljø, som er tilpasset elevernes særlige behov. Dette vil kunne afhjælpe presset på specialskolerne og tilbyde eleverne et læringsmiljø tættere på almenundervisningen. Det er i overensstemmelse med Folkeskolelovens krav om specialundervisning og støtte.

Målgruppe:

Børn og unge med kognitive udfordringer eller specialpædagogiske behov, der har brug for et roligere og mindre miljø, kendetegnet ved struktur, forudsigelighed, genkendelighed, og tydelig klasserumsledelse, der har brug for et mindre miljø, hvor de kan mestre deres hverdag.

Organisering og læringsmiljø:

Fokusklasserne vil være organiseret med færre elever (normeret til 8 elever per klasse) og tættere støtte fra både lærere og pædagoger. Eleverne vil få mulighed for at deltage i almenundervisning, hvis det er fagligt og socialt gavnligt. Skolen vil arbejde tæt sammen med almenområdet for at sikre en struktureret og inkluderende læring.

Indfasning og økonomi:

Fokusklasserne vil blive etableret i to faser: År 1 (2025/2026) med børnehaveklasse og 4.-9. klasse samt SFO, og År 2 (2026/2027) med 1.-3. klasse. Den årlige driftsomkostning til skoledelen er beregnet til 9.198.000 kr. i skoleåret 2025/2026 og 12.263.000 kr. i skoleåret 2026/2027.

Dertil vil der være behov for at tilføre skolens SFO yderligere ressourcer til eleverne fra fokusklasserne. Her vil der skulle tilføres 250.000 kr. i skoleåret 2025/2026 og 1.000.000 kr. fra og med skoleåret 2026/2027 hvor 1.-3. klasserne også kommer med.

Her og nu vil enhedsprisen være på forholdsvis højt niveau, men fokusklasserne giver en fleksibilitet på den lange bane med mulighed for yderligere indskrivning uden at der behøves at tilføres yderligere midler. Herved vil enhedsprisen falde.

En omlægning af de Dynamiske Læringsfællesskaber er en strukturændring på skoleområdet, skal ændringen sendes i høring i de berørte skolebestyrelser forud for en beslutning. Dette er præciseret i folkeskolelovens §40, stk. 2, som er underlagt delegationsforbud, hvorfor det kun er kommunalbestyrelsen, der kan træffe beslutninger om ændringer i skolestrukturen.

Tiltag 3: Økonomisk tilskud til forældres egenbetaling af specialefterskole. (se bilag)

Tiltaget gør det muligt for forældre at ansøge om tilskud til egenbetalingen for elever, der vælger at gå på en specialefterskole i stedet for et specialtilbud på Bornholm. Tilskuddet vil dække 50% af forældrenes egenbetaling, dog med et loft på 50.000 kr. pr. elev pr. skoleår, og det vil gælde fra skoleåret 2025/2026.

Målgruppe:

Elever med behov for vidtgående specialundervisning (Folkeskoleloven, §20,2).

Erfaringer fra en prøvehandling i skoleåret 2024/2025 med to elever, som fik tilskud, har været positive. Forældrene har rapporteret om betydelige forbedringer i børnenes faglige og sociale udvikling samt en bedre trivsel. Økonomisk set anses tilskuddet som en billigere løsning end eventuelle pladser på specialskolerne.

Økonomi:

Tilskuddet er en udvidelse af kommunens servicetilbud. Der er kun begrænsede erfaringer med interessen og det endelige prisniveau pr. elev.

Teknisk er der derfor tale om en udgiftsforøgelse, men i konteksten er det et forsøg på at begrænse kommunens udgiftsforøgelse på specialområdet, og vil økonomisk være at foretrække frem for yderligere en plads på en af specialskolerne, der allerede nu har flere elever end bevilliget i skoleområdet økonomiske ramme.

Der forslås afsat 250.000 kr. årligt i puljen, svarende til, at der kan gives tilskud til 5 elever. Fremadrettet tilpasses ansøgningsprocessen og indgår i den årlige visitation.

Omlægning og udfasning er nuværende mellemformer

Ved igangsætning af ovennævnte 3 tiltag, vil der være mulighed for at omlægge og udfase 3 af de nuværende mellemformer.

De Dynamiske Læringsfællesskaber på Åvangsskolen vil omlægges til fokusklasser, og der vil derved være frigjort 3,0 mio. kr. fra og med skoleåret 2025/2026.

Da en omlæggelse af de Dynamiske Læringsfællesskaber er en strukturændring på skoleområdet, skal ændringen sendes i høring i de berørte skolebestyrelser forud for en beslutning. Dette er præciseret i folkeskolelovens §40, stk. 2, som er underlagt delegationsforbud, hvorfor det kun er kommunalbestyrelsen, der kan træffe beslutninger om ændringer i skolestrukturen.

Ved at stoppe indskrivningen til NEST-klasserne og derved udfase tilbuddet over en årrække, vil der være frigjort 0,8 mio. kr. i de første to skoleår, og 1,7 mio. kr. i skoleårene 2027/2028 og 2028/2029.

Ved at sætte et loft på 4 elever for Spirene, vil der kunne spares 20.000 kr. pr. md. Derved kan der reduceres med 100.000 kr. i 2025 og derefter 240.000 kr. årligt.

Ikke anvendte midler overført fra 2024 fra puljer til kompetenceudvikling og afledte udgifter ved efter- og videreuddannelse samt styrkelse af folkeskolen, fælles formål vil kunne indgå i finansiering af tiltagene. De ikke anvendte midler vil kunne indgå med et samlet beløb på 1,5 mio. kr. i 2025.

Økonomiske konsekvenser

Økonomien i forbindelse med de 3 tiltag og udfasningen og omlægningen af eksisterende mellemformer er nedenfor fordelt på skoleår og kalenderår.

Tabel 1: Oversigt over økonomien ved de 3 tiltag samt udfasningen og omlægningen af eksisterende mellemformer – opgjort på skoleår

Tiltag/indsats	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029
Pulje til økonomisk tilskud til forældres egenbetaling til specialefterskoler	250.000	250.000	250.000	250.000
Oprettelse af specialklasserække 0. klasse og 4-9. klasse (7 klasser)	9.198.000			
Oprettelse af specialklasserække 0.-9. klasse (10 klasser)		12.263.000	12.263.000	12.263.000
SFO til elever i fokusklasser	250.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Et-årig pulje til særlige indsatser i skolerne	3.000.000			
Merudgifter i alt	12.698.000	13.513.000	13.513.000	13.513.000
Stop for indskrivning i NEST-tilbud på Paradisbakkeskolen	-852.000	-852.000	-1.704.000	-1.704.000
Ophør af Dynamiske Læringsfællesskaber	-2.999.000	-2.999.000	-2.999.000	-2.999.000
Indførelse af loft på spirerpladserne	-240.000	-240.000	-240.000	-240.000
Ikke disponerede midler fra 2024 på fællespuljer (anvendes i 2025)	-1.500.000			
Mindreudgifter i alt	-5.591.000	-4.091.000	-4.943.000	-4.943.000
I alt, netto	7.107.000	9.422.000	8.570.000	8.570.000

Tabel 2: Oversigt over økonomien ved de 3 tiltag samt udfasningen og omlægningen af eksisterende mellemformer – opgjort på kalenderår

Tiltag/indsats	2025	2026	2027	2028
Pulje til økonomisk tilskud til forældres egenbetaling til speciallektorskoler	104.000	250.000	250.000	250.000
Oprettelse af specialklasserække 0. klasse og 4-9. klasse (7 klasser)	3.833.000	5.366.000	0	0
Oprettelse af specialklasserække 0.-9. klasse (10 klasser)		5.110.000	12.263.000	12.263.000
SFO til elever i fokusklasser	104.000	563.000	1.000.000	1.000.000
Et-årig pulje til særlige indsatser i skolerne	1.250.000	1.750.000	0	0
Merudgifter i alt	5.291.000	13.039.000	13.513.000	13.513.000
Stop for indskrivning i NEST-tilbud på Paradisbakkeskolen	-355.000	-852.000	-1.207.000	-1.704.000
Ophør af Dynamiske Læringsfællesskaber	-1.250.000	-2.999.000	-2.999.000	-2.999.000
Indførelse af loft på spiserpladserne	-100.000	-240.000	-240.000	-240.000
Ikke disponerede midler fra 2024 på fællespuljer	-1.500.000	0	0	0
Mindreudgifter i alt	-3.205.000	-4.091.000	-4.446.000	-4.943.000
I alt, netto	2.086.000	8.948.000	9.067.000	8.570.000

Som det ses ovenfor vil samlede nettoudgifter til tiltagene være 3,2 mio. kr. i 2025, 8,9 mio. kr. i 2026, 9,1 mio. kr. i 2027 og 8,8 mio. kr. i 2028.

Det er ikke muligt at finde yderligere finansiering indenfor bevilling 13 Undervisning, og en godkendelse af tiltagene vil medføre en kassefinansieret tillægsbevilling på 2.086.000 kr. i 2025, og at udgifterne i i overslagsårene indarbejdes i budget 2026.

Teknisk er der derfor tale om en udgiftsforøgelse, men i konteksten er det et forsøg på at begrænse kommunens udgiftsforøgelse på specialområdet, og vil økonomisk være at foretrække frem for yderligere udvidelse af pladser på en af specialskolerne, der allerede nu har flere elever end bevilliget i skoleområdet økonomiske ramme samt oplever et pres på de fysiske rammer.

Bilag

Bornholm Rapport - Analyse af inklusion og specialundervisning

Inkluderende fællesskaber for alle børn

Politik for inkluderende læringsmiljøer 2017

Etårig pulje til særlige indsatser på skolerne

Oprettelse af af Fokusklasser

Økonomisk tilskud til forældres egenbetaling til specialefterskole

Handleplan for inkluderende læringsmiljøer

Punkt 11: Udmøntning af budget 2025 vedrørende en fremtidig placering af aktiviteter i Ungdomsskolen og 10. klasseskolen

24/26862

Politisk sagsgang

Børne- og Skoleudvalget drøfter

Natur- Miljø og Planudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget orienteres

Resumé

Med budgetforlig 2025 blev der truffet politisk beslutning om at igangsætte et arbejde for en fremtidig placering af heltids- og aftenundervisning i Ungdomsskolen samt 10. klasseskolen. Den fremtidige placering skal tage højde for transportforhold, byliv, ungeliv og en evt. samplacering af opgaver. Administrationen har udarbejdet udmøntningsforslag til drøftelse i udvalget med henblik på at få sat en retning for det arbejde, der skal lede hen mod en endelig politisk beslutning.

Indstilling

Direktionen indstiller til Børne- og Skoleudvalget, at:

- udvalget forholder sig til fremtidig placering af aktiviteter i Ungdomsskolen og 10. klasseskolen og giver deres input til administrationens videre arbejde.

Direktionen indstiller

- Sagen til orientering i Natur-, Miljø- og Planudvalget og Økonomi- og Klimaudvalget

Beslutning Børne- og Skoleudvalget den 11-03-2025

Børne- og Skoleudvalget ønsker at beslutningsgrundlaget beskrives yderligere på baggrund af drøftelserne, og ønsker at der arbejdes videre med tilbud 1 i relation til 10. klasse, og at mulighederne for hel eller delvis fraflytning af Klemensker og Vibegård undersøges yderligere, mulighederne for at gøre brug af Damsgaard undersøges ligeledes.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 12-03-2025

Orientering givet.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 18-03-2025

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Med afsæt i budgetforlig 2025 fremlægger administrationen udmøntningsforslag af budget 2025. I forslagene tages der blandt andet højde for transport forhold, byliv, ungeliv og en evt. samplacering af opgaver.

Placering af Ungdomsskolens heltids- og klub/fritidsundervisning samt 10. klasseskolen

Ungdomsskolens aktiviteter er pr. januar 2025 fordelt på i alt syv lokationer:

Vibegårdsvej 5 rummer 10. klassecenteret, erhvervsklasserne (E8 og E9), heltidsundervisningen; Ung på Vej, DASK (to tilbud)

Klemensker Skole rummer heltidsundervisningen; Dybdal, Klemensker klub- og fritidsundervisning, lager/værksted.

Lager/værksted i Klemensker (udenfor skolens matrikel) rummer grejbank, der blandt andet anvendes af elever i Dybdal.

Åvangsskolen rummer Rønne klub- og fritidsundervisning

Damsgård rummer fritidsundervisning

Marthas Minde i Rønne rummer fritidsundervisning og lager/værksted.

Nexø Skole rummer Nexø klub- og fritidsundervisning og lager/værksted.

Forslag til udmøntning af budget 2025

Administrationen har udarbejdet forslag til udmøntning af budgetforliget. Forslagene ændrer den nuværende placering af aktiviteter i Rønne og Klemensker, mens Ungdomsskolens aktiviteter i Nexø fastholdes uden ændringer. Det er administrationen og Ungdomsskolens vurdering, at der ikke er andre egnede lokaler i Nexø, end de lokaler, som Ungdomsskolen anvender i dag.

Med transportforhold, byliv og ungeliv in mente foreslår administrationen udelukkende lokaliteter i Rønne. Det har ikke været muligt at finde en egnet bygning i Rønne, hvor alle Ungdomsskolens aktiviteter kan placeres sammen. Derfor bedes udvalget holde sig for øje, at nye lokaliteter kan have en effekt på samplacering af opgaver

Fraflytning af Ungdomsskolens aktiviteter på Vibegård

Administrationen foreslår nedenstående lokaliteter til Ungdomsskolens nuværende aktiviteter på Vibegårdsvej 5:

TILBUD/AKTIVITET	FRA	TIL
10. KLASSE Elevantal: ca. 60-70	VIBEGÅRDSVEJ 5	ÅVANGSSKOLEN eller EKSTERNE LOKALITETER (SE BILAG)
E8 og E9 Elevantal: ca. 40	VIBEGÅRDSVEJ 5	ÅVANGSSKOLEN eller ”JUNIORMESTERLÆRE” (Erhvervsklasserne E8/E9 erstattes af juniorimesterlære, som led i nyt kvalitetsprogram for folkeskolen)
DASK (to tilbud) Elevantal: ca. 14-17	VIBEGÅRDSVEJ 5	ÅVANGSSKOLEN
UNG PÅ VEJ Elevantal: ca. 12	VIBEGÅRDSVEJ 5	ÅVANGSSKOLEN

Det er muligt at placere enten 10. klasse eller E8 og E9 eller Dask og Ung på Vej på Åvangsskolen.

Fraflytning af Ungdomsskolens aktiviteter i Klemensker

Administrationen foreslår nedenstående lokaliteter til Ungdomsskolens nuværende aktiviteter i Klemensker:

TILBUD/AKTIVITET	FRA	TIL
DYBDAL Elevantal: ca. 10-12	KLEMENSKER SKOLE	MARTHAS MINDE ÅVANGSSKOLEN (KLUB) eller
KLEMENSKER KLUB OG FRITIDSUNDERVISNING	KLEMESKER SKOLE	MARTHAS MINDE (FRITID)
LAGER/VÆRKSTED (lokation udenfor skolen)	KLEMENSKER	MARTHAS MINDE (tilbygning)

Som bilag til sagen er en uddybende beskrivelse af forbehold og opmærksomhedspunkter ved de mulige flytninger.

Økonomiske konsekvenser

I forhold til driftsøkonomien berører den kun Ejendomsservice og ikke skoleområdet. Dette med undtagelse af, at 10. klasse flyttes til en ekstern lokalitet.

Administration gør opmærksom på, at:

- Der vil kunne spares 830.000 kr. årligt ved at fraflytte Vibegårdsvej, hvis bygningerne overgår til tomgangsdrift. Hvis de nedrives spares yderligere 310.000 kr.
- Der kan spares 415.000 kr. ved at flytte Dybdal fra Klemensker, så bygningen overgår til tomgangsdrift.
- Marthas Minde er i dag i tomgangsdrift. Der skal tilføres 95.000 kr. for at sætte bygningen i drift til fritidsundervisning.
- Hvis Klemensker skole skal opgraderes, så det egner sig til undervisning, skønnes det at koste ca. 6,8 mio. kr. Den nødvendige opgradering af skolen vedrører maling, ventilation, varmesystem, elinstallation, it, byggepladsindretning, akustiklofter og diverse omkostninger, hvilket vil blive forelagt i en senere sag til politisk beslutning.

Bilag

Forbehold og opmærksomhedspunkter

Placeringer og plantegninger

Punkt 12: Anlægsbevillinger til etablering af pladser til Miljøer

24/13302

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den 30. maj 2024 godkendte kommunalbestyrelsen anlægsbevillinger til etablering af pladser til Miljøer på 10 mio. kr. Udgiften bliver lånefinansieret hos KommuneKredit. Beløbet blev estimeret i januar 2024. I februar 2025 har estimatet ændret sig pga. justeringer i antal og bedre kendskab til de faktiske udgifter til etablering.

Center for Miljø, Plan og Kultur, BOFA søger om en tillægsbevilling til anlægsbevilling på 3 mio. kr. (udgifter) til færdiggørelse af pladser til Miljøer, samt en tillægsbevilling til anlægsbevilling på -3 mio. kr. (indtægter) til låneoptagelse.

Indstilling

Direktionen indstiller, at

- Etablering af pladserne til Miljøerne færdiggøres, idet de bevillingsmæssige konsekvenser godkendes, jf. afsnittet økonomiske konsekvenser.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 12-03-2025

Anbefalet.

Beslutning Økonomi- og Klimaudvalget den 18-03-2025

Anbefales.

René Danielsson kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

I januar 2024 forventede BOFA at skulle etablere 87 Miljøer bestående af kuber eller nedgravet materiel og søgte om 10 mio. kr. til dette. I løbet af 2024 har det vist sig, at der er behov for at udvide antallet til 92 for at opnå de mest optimale affaldsløsninger.

Udover at der er kommet fem ekstra pladser til, er etableringsomkostningerne også blevet dyrere end forventet pr. plads. Dette skyldes bl.a. træer, der skulle fældes, og arealer, der skulle planeres.

Arbejdet med midlertidige placeringer har også fordyret etableringsprocessen, da disse ikke var med i de oprindelige beregninger. Flere steder har BOFA været nødsaget til at opstille Miljøerne midlertidigt pga. myndighedsbehandling. Når en Miljø først skal opsættes et sted, for efterfølgende at rykkes til et andet, har det medført ekstra udgifter.

Årsager til øgede anlægsudgifter

Etablering af 5 ekstra Miljøer	115.000 pr. plads, dvs. 575.000 kr. i alt
Ekstraudgifter til etablering af pladser pga. træer, planering m.m.	14.000 i gennemsnit pr. plads. $14.000 \times 92 = 1.288.000$ kr.
Ekstraudgifter pga. midlertidige placeringer	Indtil videre har BOFA etableret ca. 25 midlertidige pladser, hvoraf nogle allerede er konverteret til en permanent plads. Det forventes, at der skal laves yderligere ca. 10 midlertidige pladser. Ekstraudgiften forbundet med en midlertidig plads er i gennemsnit ca. 20.000 kr. Dvs. $35 \times 20.000 = 700.000$ kr.
Uforudsete udgifter (15 %)	385.000 kr.
I alt	2.950.000 kr.

Status er, at BOFA har etableret ca. 3/4 af pladserne, hvoraf ca. 20 er midlertidige placeringer. De resterende er i proces og forventes etableret inden påske.

BOFA forventer, at de samlede anlægsudgifter når 13 mio. kr. inkl. moms, inden arbejdet er færdiggjort. Derfor søger BOFA om at øge anlægsbevillingerne med 3 mio. kr.

Låneoptagelse til projektet

Der er etableret en byggekredit i KommuneKredit til formålet, således at der ikke sker et likviditetstræk på kassebeholdningen hen over anlægsperioden. Når anlægsperioden er afsluttet konverteres byggekreditten til lån.

Lånet optages som et 20-årigt lån.

Det endelige lån til projektet kan først opgøres efter BOFAs årsregnskab er opgjort, da låneadgangen i hvert regnskabsår er begrænset til investeringsudgiften med fradrag af opkrævede drifts- og anlægsindtægter, der ikke er afholdt udgifter for (overskud).

BOFA forventer dog ikke et overskud i 2024 og 2025, hvorfor det forudsættes, at hele investeringen kan lånefinansieres.

Bevillingerne gives inkl. moms, idet der ikke kan afløftes moms på affaldsydelser.

Økonomiske konsekvenser

Center for Miljø, Plan og Kultur, BOFA søger om tillægsbevilling til projektet.

Bevillingsmæssige konsekvenser vedr. anlæg

Kommunalbestyrelsen godkendte den 30. maj 2024 en anlægsbevilling på 10 mio. kr. til etablering af pladser til Miljøer samt en anlægsbevilling på -10 mio. kr. til låneoptagelse.

Sagen medfører, at der skal gives en tillægsbevilling til anlægsbevilling på 3 mio. kr. (udgift) til færdiggørelse af pladser til Miljøerne, således at den samlede anlægsbevilling til projektet herefter udgør 13 mio. kr. (udgift).

Samtidig skal der gives en tillægsbevilling til anlægsbevilling på -3 mio. kr. (indtægt) til yderligere låneoptagelse, således at den samlede anlægsbevilling til projektet herefter udgør -13 mio. kr. (indtægt).

Udvalg	Center	Projekt	U/I	Eksisterende bevilling	Ændring	Korrigeret bevilling
NMPU	MPK	Etablering af pladser til Miljøer	Udgift	10	3	13
ØKU	ØP	Låneoptagelse til projektet	Indtægt	-10	-3	-13
Ændring af anlægsbevillinger i alt				0	0	0

Der skal tilsvarende gives en tillægsbevilling til rådighedsbeløb på 3 mio. kr. (udgift) til etablering af pladser til Miljøer, samt en tillægsbevilling til rådighedsbeløb på – 3 mio. kr. (indtægt) til låneoptagelse.

Udvalg	Center	Projekt	U/I	Budgetår	Konsekvenser i overslagsår		
				2025	2026	2027	2028
Tillægsbevilling/budgetændring:							
NMPU	MPK	Etablering af pladser til Miljøer	Udgift	3	0	0	0
Finansiering:							
ØKU	ØP	Låneoptagelse til projektet	Indtægt	-3	0	0	0
I alt				0	0	0	0
Kassebeholdningen *				0	0	0	0
* + = forøgelse af kassebeholdningen og - = forbrug af kassebeholdningen.							

Udgifterne til det større lån afdrages via forhøjelse af takster. Afhængigt af fremtidige takststrukturer, vil beløbet være mellem 10 og 30 kr. pr. år pr. bolig.

Alle beregninger er med udgangspunkt i de for nærværende kendte forhold.

Punkt 13: Orientering fra formanden

Der blev orienteret om følgende:

Jacob Trøst har fået foretræde for Folketingets Forsvarsudvalg.

Udviklingspartnerskab med Indenrigsministeriet nærmer sig en endelig aftale.

Punkt 14: Eventuelt

Følgende blev taget op

Intet.

Punkt 15: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til ombygning af Lille Madsegade 114 i Rønne til Ungehus

25/385

Punkt 16: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til indretning af Solstien i Gudhjem til hjemmeplejeteams og sygepleje

25/733